

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENIJA GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SÖL. O.

LETO XV — ŠTEVILKA 8/9

SEPTEMBER 1983

POSTNINA PLAČANA

20 LET GOSPODARJENJA Z ZASEBNIMI GOZDOVI

62390 RAVNE/KOROŠKEM

Pri
STUDIJSKA KNJIŽNICA
RAVNE

Kmetje temeljne organizacije kooperantov gozdarstva Ravne so proslavili svoj jubilej v Šentanelu nad Prevaljami. V soboto, 6. avgusta so se zbrali na planoti pri lipah. Pozdravni govor in povezovalno besedo je imel predsednik sindikata TOK Ravne Zdravko Korošec, direktor TOK Logar Jože pa je predstavil delo in gospodarjenje z zasebnimi gozdovi na območju občine Ravne v dvajsetih letih, spregovoril je tudi predsednik zbora kmetov, v kulturnem programu pa so nastopili šentanelski pavri, pevski zbor Gozdar, in folklorna skupina iz Prevalj.

Pred dvajsetimi leti, natančneje julija 1963. leta, so se kmečki gozdovi oddvojili od takratnih kmetijskih zadrug ter se pripojili družbenemu sektorju GG Slovenj Gradec, TOZD gozdarstvu Črna in TOZD gozdarstvu Ravne. Takšno reorganizacijo je narekoval zakon o gozdovih. Kmetje, lastniki gozdov so težili k popolni, samostojni organiziranosti in leta 1975 formirali TOK gozdarstvo Ravne, ki je vključil v organizirano temeljno kooperacijsko organizacijo vse kmete, lastnike gozdov v občini Ravne. S tem so kmetje dobili povsem svojo, samostojno samoupravno organizacijo, s primernim strokovnim kadrom in samoupravnimi organi. Tako gospodarijo na površini 11.147 ha gozdov po vseh sodobnih metodah dela, zagotavljajo predpisano blagovno pro-

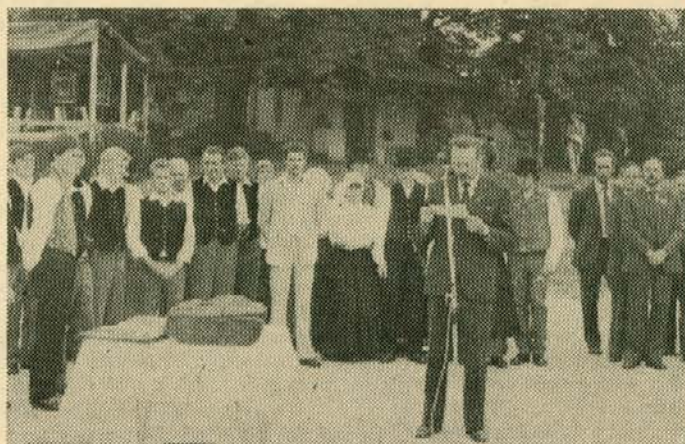
izvodnjo lesa in zadovoljujejo druge potrebe. Za dobro gospodarjenje in kvalitetno in cenejšo proizvodnjo pa je bilo potrebno (Nadaljevanje na 2. strani)

Direktor TOK gozdarstvo Ravne Jože Logar je predstavil dvajsetletno delo

Nastopila je tudi folklorna skupina iz Prevalj

Govori predsednik zbora kmetov

(Nadaljevanje s 1. strani)

zgraditi kilometre gozdnih cest, ki so jih vsa leta gradili z veliko ekspanzijo. Ko govorimo o napredku, pa ne moremo mimo telefonije. V javno telefonsko omrežje je vključenih že 158 kmetij. Dela na tem področju pa se intenzivno nadaljujejo.

V zadnjih letih so izpostavili tudi problem kmečkih stanovanj. Uvedli so samoprисpevek in že v letih 81—82 pomagali 40 graditeljem, v tem letu pa bodo kreditirali še 52 kmetov pri izgradnji stanovanjskih hiš.

Se bi lahko naštevali, od prizadevanj za razvoj kmečkega turizma, zaposlovanja mladih kmetov v lastnem gozdu, pa skrb za protipožarno varnost...

Za vse te uspehe pa so bili nekateri posamezniki še posebej zaslužni in so prejeli posebna priznanja in diplome, direktorju TOK gozdarstvo Ravne pa so za dvajsetletno uspešno vodenje obrata kmetje podarili skulpturo iz lesa, ki jo je izdelal naš znani umetnik Dolenc.

Po zaključku uradnega dela proslave so se kmetje okrepčali z jedili in izvrstnim golažem, za prijetno razpoloženje pa je poskrbel ansambel Veseli planšarji.

I. Robnik

JUBILEJNO SREČANJE KMETOV KOOPERANTOV TOK GOZDARSTVA RAVNE

Odzvala se je večina kmetov in članov kolektiva, ki so proslavili dosežene uspehe ter si začrtali cilje in si rekli »V SLOGI JE MOČ«. Hvala vsem, hvala tudi celotnemu kolektivu za pozornost, ki ste mi jo ob tej priliki izkazali.

Direktor Jože Logar

POLLETNI REZULTATI SO UGODNI

Z POROČIL O POLLETNEM GOSPODARJENJU V LESNI SLOVENJ GRADEC

Z doseženimi ostanki čistega dohodka smo v prvem polletju zadovoljni, saj so bistveno presegle polletno načrtovane. 87 milijonov ostanka, pa čeprav jih po kompenzaciji izgub 37,9 milijonov ostaja le 49,1 milijon, je vendar 63 % letno planiranih.

Gozdarska dejavnost je v prvem polletju 1983 preseгла planske zadolžitve, tako v zasebnem kot v družbenem sektorju. To je bilo možno uresničiti le z velikim prizadevanjem kmetov, gozdnih posestnikov in delavcev v vseh sedmih TOZD družbenega sektorja. Pri tem je potrebno še posebej pohvaliti organizatorje proizvodnje, ki so kljub težavam, uspeli.

Ponovno moramo poudariti, da so sečnje v gozdno gospodarskem območju Slovenj Gradec na zgornji meji zmogljivosti naših gozdov in, da jih je možno uresničiti le s pomočjo poglobljenega strokovnega dela, ki se odraža pri načrtovanju na vseh nivojih in z nenehnim kontinuiranim vlaganjem v biološko proizvodnjo in gradnjo gozdnih prometnic ter nabavo potrebne mehanizacije.

Lesna industrija je v prvem polletju 1983 preseгла operativni plan, v primerjavi s planom pa je točno na dinamiki. Žage so operativni plan prekoračile, finala je na planu, lesna industrija skupaj pa je operativni plan malenkostno prekoračila.

Izmed vseh žag močno izstopa žaga Vuhred, ki je prekoračila tako osnovni narez kot plan masivnih oblog in uslužnosti razrez. Preseganje proizvodnje v žagi Vuhred je tudi posledica nižjega operativnega plana za prvo polletje.

Oskrba žag s hlodovino je bila zadovoljiva.

Vsi TOZD finale, razen Nove opreme in TSP Radlje-Podvelka so plan presegle. TP

Pameče je plan preseгла predvsem na račun močnega preseganja pri oblogah za domači trg ter pri ploskovnih elementih, pri proizvodnji podbojev pa plan še za izvoz ni bil dosežen. V TP Prevalje je bil plan presežen predvsem zaradi višje proizvodnje furniranih vratnih kril za domači trg, medtem ko je proizvodnja za izvoz močno zaostala. TIP Otiški vrh je proizvodnjo oplemenitenih plošč praktično dosegel, močno pa je presegel plan osnovne proizvodnje, to je navadnih plošč, kar je tudi osnovni razlog za preseganje plana. Nova oprema se že od preteklega leta bori predvsem s težavami pri oskrbi s surovino (žica za vzmetnice, pena, ipd.). Stalno pomanjkanje osnovnih surovin je glavni razlog za nedoseganje proizvodnje v prvem polletju. Zaradi nedoseganja plana se je TOZD Nova oprema tudi odločila, da ob normalni oskrbi s surovinami skrajša v juliju planiran kolektivni dopust.

TSP Radlje-Podvelka je obratovala do 30. 4. 1983 po začasnem planu, od 1. 5. 1983 dalje pa po sprejetem sanacijskem programu. V skladu s sanacijskim programom so bili delno ali pa v celoti realizirani naslednji ukrepi:

— tehnološke spremembe na liniji krojenja in lepljenja,

— razmejitev proizvodnje po enotah tako, da sta proizvodnji po enotah tehnološko zaključeni v celoti,

— sprememba organizacije TOZD s poudarkom na vodenju proizvodnje (vsi problemi še niso rešeni),

— spremljanje stroškov po delovnih nalogih (še ne teče zadovoljivo).

Na področju prodaje je bil izvršen prenos zaloga na TOZD Blagovni promet na osnovi

medsebojnega sporazuma. Povečal se je tudi izvoz (lepljenci, okna, PER police). Proizvodnja v času do 30. 4. 1983 je bila dosežena z indeksom 110, v mesecu maju in juniju pa po sanacijskem programu z indeksom 86, kar da kumulativno skupaj indeks 100. V mesecu maju, ko se je uvajala proizvodnja polken, je bil plan relativno nizko dosežen, kar je močno vplivalo tudi na kumulativno doseganje. V mesecu juniju pa je proizvodnja polken že tekla po predvidevanjih in je bil plan celo presežen. Zaostanek pa beležimo še v proizvodnji lepljencev. V primerjavi z januarsko proizvodnjo (indeks 100) pa je bila dosežena proizvodnja po mesecih sledeča: februar 111, marec 118, april 104, maj 116, junij 133.

Izbra delovnega časa še vedno ni zadovoljiva. Pri proizvodnji izdelkov in polizdelkov porabimo več ur, kot je planirano in to predvsem pri polknihi, lepljenih in izolirnem steklu.

Oskrba s surovinami in repromateriali je bila razen pri Novi opremi zadovoljiva in ni bilo večjih izpadov proizvodnje. Izjema je žagan les, kjer so še vedno prisotne težave pri oskrbi, tako pri količinah kot pri kvaliteti. Največ težav je bilo pri oskrbi TSP Radlje-Podvelka. Najbolj kritična je bila oskrba z debelino 24 mm, kjer je bil plan žag v primerjavi s TSP dosežen le z 61 %. Največji izpad pa beležimo pri žagi Vuhred. Žal moramo ugotoviti, da s takšnim izpadom nismo uspeli ustvariti planiranih prehodnih zalog za TSP Radlje-Podvelka in to kljub plansko znižanemu izvozu žaganega lesa.

Na zaključku lahko rezultate v lesni industriji za to obdobje, še zlasti glede na prisotne težave, ocenimo za več kot zadovoljive.

Na nabavnem in prodajnem področju so se splošni tržni pogoji v prvem polletju še poslabšali. Zaradi tega smo imeli večje probleme predvsem pri izvozu in pri prodaji stavbnega pohištva na domačem trgu. Tržnim za-

htevam in pogojem se nismo uspeli zadovoljivo prilagoditi v finalni proizvodnji, zato nismo mogli pravilno in pravočasno realizirati vseh naročil za izvoz kot tudi za domači trg. Tudi operativno planiranje in usklajevanje z nabavo in proizvodnjo ni bilo v celoti zadovoljivo, zato v prvem polletju še nismo dosegli planiranega znižanja zalog materiala in gotovih izdelkov. Ugotovljamo, da je bil plan znižanja zalog materiala in izdelkov glede na tržne razmere in proizvodne pogoje preveč optimistično postavljen. Zelo velike težave smo imeli in jih še imamo pri organiziranju poslovanja skladišč gotovih izdelkov, ki smo jih prevzeli od TSP Radlje-Podvelka, TP Pameče in TP Prevalje. Potrebna bo večja pomoč in sodelovanje navedenih proizvodnih TOZD, da bomo čimprej odpravili subjektivne napake, zagotovili sortiranost zalog in izboljšali celotno skladiščno in odpremmo službo. Zaradi nepravilnih, nepravočasnih in nekompletnih dobav oken, predvsem pa vrat, nam dosedajni stalni kupci že pretijo, da se bodo preusmerili na druge dobavitelje, če ne bomo takoj odpravili navedene pomanjkljivosti.

Na področju nabave smo imeli v prvem polletju sorazmerno manjše težave kot v preteklem letu.

Sklepni poslovni rezultat Lesne za prvo polletje 1983 je ugodnejši, kot smo ga načrtovali na podlagi dinamičnega plana prodaje. Boljši rezultat pa je bil dosežen delno tudi na račun večje fakturirane dobave v skladišče STTC Dravograd, kot pa je bila fakturirana odpreda iz skladišča. Posledica tega, to je večji stroški vezave obratnih sredstev, bremenijo TOZD Blagovni promet, ki je obremenjen za obresti za zaloge izdelkov v skladišču TSP Radlje-Podvelka in STTC Dravograd, ki so večje od normativnih zalog. Iz tega razloga in ker imamo v prodajalnah zamrznjene marže ter višje stroške poslovanja zaradi porasta cen in večjega operativnega angažiranja na terenu, je TOZD Blagovni promet dosegla precej slabši poslovni rezultat, kot je bil planirani.

Z realizacijo izvoza v prvem polletju nismo povsem zadovoljni. 42% letnega plana izvoza v višini 275.975/m proti vrednosti din z nekaj manjšim dejanskim deviznim prilivom je bilo premalo, da zadovoljimo družbene potrebe in z ostankom razpolaganja deviz odplačamo še lastne devizne kredite in uvozimo najnujnejše prepromateriala, rezervne dele, združujemo domačim dobaviteljem in še vsaj obnavljamo obstoječo uvozno opremo. Tudi združevanje deviz od kupcev letos ne teče zadovoljivo kljub realnim dogovorom in samoupravnim sporazumom, naši dobavitelji pa so bili

neizprosnji za delež deviz pri dobavah. Kljub temu je pokritje uvoza z izvozom v Lesni zadovoljivo, saj znaša po planu za letošnje leto 1,89%, dejansko v prvem polletju pa je doseženo z 1,80% (brez upoštevanja združevanja s kupci in dobavitelji).

Zavedamo se, da se bodo v mesecih remonov in dopustov ostanki čistega dohodka zmanjševali, vendar z doslednim izvajanjem vseh nalog in s sprotnimi ukrepi v zaostrenih pogojih drugega polletja bomo lahko zadržali dinamiko ustvarjanja dohodka do konca leta na ravni prvega polletja.

Še vedno je največ rezerv v možnosti zmanjševanja planiranih stroškov, ki je tudi v prvem polletju še nismo dovolj izkoristili in nam mora postati trajna naloga. Le z večjim ustvarjenim dohodkom od planiranega bomo lahko zadovoljivo reševali tudi izplačevanje osebnih dohodkov z večjo rastjo, kot smo jo morali preskromno načrtovati z letnim planom.

V prvem polletju so se izplačani osebni dohodki v Lesni gibali dokaj različno. Do konca aprila so nam slabi rezultati poslovanja dajali le malo možnosti povečevanja osebnih dohodkov. Šele v mesecu maju in juniju smo lahko delno zvišali izplačilo osebnih dohodkov na račun izboljšanja rezultatov v proizvodnji in prodaji.

DELA VSKI SVET DO LESNA PONO VNO IMENOVAL ZAČASNI POSLOVODNI ODBOR

Delavski svet delovne organizacije LESNA se je 19. 7. 1983 sestal na svoji 10. seji v TOZD TIP Otiški vrh.

Razprava je tekla predvsem o imenovanju poslovodnega odbora.

Na razpis, ki je bil objavljen, ni bilo prijav, zato je predlog za imenovanje vršilcev dolžnosti kolektivnega poslovodnega odbora izoblikoval IO konference OOZS LESNE.

Za vršilce dolžnosti za opravljanje del in nalog kolektivnega poslovodnega odbora za dobo šestih mesecev so bili imenovani:

— predsednik kolektivnega poslovodnega odbora Hrabro Sterdin, ing. stroj., ki je že sedaj opravljal naloge vršilca dolžnosti predsednika;

— član za lesarstvo, razvoj in investicije Miroslav Čas, dipl. ing. stroj., ki je do sedaj opravljal naloge direktorja TOZD Nova oprema;

— član za gozdarstvo Hubert Dolinšek, dipl. ing. gozd., ki je že do sedaj opravljal naloge vršilca dolžnosti člana kolektivnega poslovodnega odbora;

— član za poslovno informatiko in finance Angelca Vrbnjak, ki je že do sedaj opravljal ta dela in naloge.

Delegati delavskega sveta DO LESNA so bili enotnega mnenja, da morajo vse aktivnosti na področju kadrovanja začeti potekati takoj ter tako, da bo dan ponovni razpis že v mesecu oktobru 1983. Prav tako se morajo aktivno vključiti vse družbenopolitične organizacije v LESNI, da bomo dobili s 1. 1. 1984 stalno vodstvo delovne organizacije.

Marija Zakeršnik

DODATNI RAZPIS ŠTUDIJA OB DELU V ŠOLS KEM LETU 1983/84

Odbor za kadrovsko politiko pri DO Lesna razpisuje dodatni študij ob delu na podlagi SaŠ o enotnem urejanju kadrovanja, izobraževanja, štipendiranja in pripravištva

za potrebe TOZD, TOK, sektor	Vrste VIO — smer	stopnja po klas. lestv.	število
TOK Radlje	VEKS — poslovna informatika	VI.	1
TIP Otiški vrh	VTŠ — strojna	VI.	1

Navajamo vam pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat:

— da ima najmanj dve leti delovnih izkušenj v Lesni, od tega vsaj eno leto po pripravištvu na takšnem področju dela oz. toliko kot je pogoj za vpis v program, za katerega se želi nadalje izobraževati ob delu ter da ni starejši od 45 let,

— da uspešno opravlja svoja dela in naloge,

— da kaže nagnjenje za poklic, za katerega se želi izobraževati,

— da dobi soglasje pristojnega organa upravljanja pri udeležencu tega sporazuma, pri katerem združuje svoje delo,

— da z zdravniškim spričevalom dokaže ustrezne psihofizične sposobnosti za izobraževanje ob delu, za delo in naloge za katere se želi izobraževati, če to zahteva usmeritev, oz. smer izobraževanja.

Na objavljen razpis izobraževanja ob delu se lahko prijavi vsak delavec v Lesni, ki izpolnjuje pogoje tega sporazuma, ne glede na to, pri katerem udeležencu tega sporazuma združuje delo, do 30. septembra 1983.

Izobraževalni center

POROČILO O OPRAVLJENIH SLUŽBENIH POTOVANJIH V TUJINO OD 1. I. - 30. VI. 1983

priimek, ime in TOZD	kraj potovanja	namen potovanja	stroški potovanja
Triglav Ciril	Nemčija	nabava rezervnih delov	11.895,60
Žaga Otiški vrh		za polnojarmenik Esteres	
Triglav Ciril	Nemčija	nabava rezervnih delov	11.285,20
Žaga Otiški vrh		za polnojarmenik	
Čas Maks	Avstrija	potovanje zaradi reševanja problemov	1.040,95
Žaga Vuhred		s tračnimi žagami	
Sterdin Hrabro	Avstrija	ogled žag za razrez hlodovine v zvezi	1.040,95
DSSS		z ekonomičnostjo poslovanja	
Zavernik Branko	Avstrija	službeni prevoz	1.040,95
DSSS			
Štern Darko	Avstrija	ogled žag za razred hlodovine v zvezi	1.040,95
DSSS		z ekonomičnostjo poslovanja	
Dretnik Dušan	Avstrija	udeležba na simpoziju	4.289,20
DSSS		v okviru mednarodnega velesajma	
		gozdarstva in lesne industrije —	
		pripravljalni sestanek	
Pirkmaier Saša	Nemčija	ogled mednarodnega sejma	6.114,90
DSSS		lesno-obdelovalnih strojev in naprav	
Potočnik Tone	Nemčija	ogled sejma »LIGNA 1983«, Hannover	25.031,15
DSSS			
Sertel Andrej	Nemčija	ogled razstave hortikulture in cvetja	1.916,45
DSSS			
Dretnik Dušan	Nemčija	ogled razstave hortikulture in cvetja	1.916,45
DSSS			
Rek Marjan	Nemčija	ogled sejma stavbnega pohištva	14.015,95
DSSS			
Špoljar Janez	Nemčija	ogled sejma stavbnega pohištva	24.544,75
DSSS			
Skegro Tomo	Italija	dogovor o dinamiki izvoza	7.442,35
TIP Otiški vrh			
Skegro Tomo	Avstrija	razgovor o izvozu plošč	2.144,60
TIP Otiški vrh		s firmo Bau Max Gruppe Wien	
Domijan Gvido	ČSSR	ogled TIP v Jihlari	2.451,75
TIP Otiški vrh			
Domijan Gvido	Avstrija	ogled TIP Homogenwerke v Neudörflu	7.137,40
TIP Otiški vrh			
Mori Rudi	ČSSR	ogled TIP v Jihlari	2.451,75
TIP Otiški vrh			
Mori Rudi	Avstrija	ogled TIP Homogenwerke v Neudörflu	11.016,25
TIP Otiški vrh			
Pečovnik Anton	ČSSR	ogled TIP v Jihlari	2.451,75
TIP Otiški vrh			
Pečovnik Anton	Avstrija	ogled TIP Homogenwerke v Neudörflu	7.137,40
TIP Otiški vrh			
Skegro Tomo	Avstrija	reševanje reklamacij	5.954,95
TIP Otiški vrh			
Domijan Gvido	Nemčija	ogled sejma »LIGNA 1983«, Hannover	45.305,75
TIP Otiški vrh		in razgovori z dobavitelji	
Domijan Gvido	Nemčija	razgovori pri Slovenija-Handels	14.529,30
TIP Otiški vrh		glede nabave rezervnih delov	
Vončina Maks	Nemčija	razgovori pri Slovenija-Handels	6.176,55
TIP Otiški vrh		glede nabave rezervnih delov	
Mori Rudi	Nemčija	ogled sejma »LIGNA 1983«, Hannover	25.031,15
TIP Otiški vrh		in razgovori z dobavitelji	
Skegro Tomo	Nemčija	ogled sejma »LIGNA 1983«, Hannover	25.031,15
TIP Otiški vrh		in razgovori z dobavitelji	
Dretnik Dušan	Avstrija	obisk firme Hrachovina	5.450,95
TP Prevalje		in Stadelbauer	
Pirkmajer Peter	Avstrija	razčiščevanje možnosti	2.112,25
TP Pameče		nabave brusnih papirjev	
Marošek Anton	Avstrija	preizkus novih lužil	2.263,75
TP Pameče			
Uršej Ferdo	Avstrija	preizkus novih lužil	2.263,75
TP Pameče			
Harpt Hinko	Avstrija	preizkus novih lužil	2.263,75
TP Pameče			
Marošek Anton	Nemčija	ogled sejma	6.617,50
TP Pameče			
Pirkmajer Peter	Nemčija	ogled sejma	6.667,75
TP Pameče			

(Nadaljevanje na 5. strani)

STROKOVNI IZPITI V LESNI OD 1. I. - 30. VI. 83

1. PAJNIK Marija, pravnik, TOZD TIS Pameče, mentor Penec Ivan, dipl. iur., kadmorsko-spolni sektor.

Tema strokovne naloge: »Pravilnik o delovnih razmerjih«

Zunanji član: Pogorevcnik Nada, dipl. iur., Elektro Slovenj Gradec.

2. POHOVNIKAR Metka, administrativni tehnik, računovodski sektor, mentor Štanta Zdenka, dipl. oec., računovodski sektor.

Tema strokovne naloge: »Arhiviranje knjigovodske dokumentacije kot del tajniških opravil«

Zunanji član: Jeznik Rozika, iur., Gradbeno podjetje Radlje.

3. ZALOŽNIK Metka, ekonomski tehnik, računovodski sektor, mentor Tovšak Minka, gimnazijski maturant, računovodski sektor.

Tema strokovne naloge: »Sestava zaključnega računa za TOZD BP kot TOZD skupnega pomena in poslovanje poslovnih enot trgovin v okviru TOZD Blagovni promet«

Zunanji član: Slavič Kristina, oec., SGP Kograd Dravograd.

4. ZGANEC Sonja, ekonomski tehnik, računovodski sektor, mentor Klug Marija, oec., računovodski sektor.

Tema strokovne naloge: »Povezava TOZD gozdarske dejavnosti in TOZD primarne predelave preko skupnega prihodka«

Zunanji član: Slavič Kristina, oec., SGP Kograd Dravograd.

5. BORDJAN Adela, ekonomski tehnik, Interna banka, mentor Jernej Gerta, ekonomski tehnik, KPO Lesne.

Tema strokovne naloge: »Poslovna in samoupravna organiziranost interne banke ter vloga tajnice«

Zunanji član: Slavič Kristina, oec., SGP Kograd Dravograd.

6. HOVNIK Vlasta, strojni tehnik, TIP Otiški vrh, mentor Pušnik Stane, strojni tehnik, TIP Otiški vrh.

Tema strokovne naloge: »Mehanski transport na obrezu OPI«

Zunanji član: Senica Marjan, dipl. inž. stroj., Zelezarna Ravne.

7. MATAJDL Suzana, lesarski tehnik, TIP Otiški vrh, mentor Skegro Tomo, lesarski tehnik, TIP Otiški vrh.

Tema strokovne naloge: »Vpliv brušenja ivernih plošč pri končanem sortiranju v klase«

Zunanji član: Rožej Simon, dipl. inž. les., IMONT Dravograd.

8. BREZOVNIK Vilko, gozdarski tehnik, TOK Radlje ob Dravi, mentor Modic Tone, dipl. inž. gozd., TOK Radlje ob Dravi.

Tema strokovne naloge: »Odpustnost in vloga cest v revirju TOK Radlje«

Zunanji član: mag. Gregorič Tone, dipl. inž. gozd., Kmetijsko gozdno gospodarstvo Kočevje.

9. CESAR Peter, gozdarski tehnik, TOK Slovenj Gradec, mentor Kutin Bogdan, dipl. inž. gozd., TOK Slovenj Gradec.

Tema strokovne naloge: »Splošna predstavitev revirjev Mislinja, s poudarkom na odprtosti gozdov s cestami in vlakami«

Zunanji član: mag. Gregorič Tone, dipl. inž. gozd., Kmetijsko gozdno gospodarstvo Kočevje.

10. HUDRAP Franc, gozdarski tehnik, TOK Ravne, mentor Kotnik Ludvik, dipl. inž. gozd., TOK Ravne.

Tema strokovne naloge: »Analiza stanja gozdnih prometnic na primeru revirja Hudi kot«

Zunanji član: mag. Gregorič Tone, dipl. inž. gozd., Kmetijsko gozdno gospodarstvo Kočevje.

11. POGLADIČ Miran, ekonomski tehnik, računovodski sektor, mentor Šavc Joža, oec., računovodski sektor.

Tema strokovne naloge: Dejavnosti skupnega pomena s poudarkom na načinu pridobivanja prihodka«

Zunanji član: Špeglič Erika, dipl. oec., TUS Slovenj Gradec.

12. GARBUS Gvido, gozdarski tehnik, TOK Ravne, mentor Mikeln Janko, dipl. inž. gozd.

Tema strokovne naloge: »Odpričnost gozdov s kamionskimi cestami v revirjih Strojna in Jamnica, TOK GO Ravne«

Zunanji član: Kumer Pavle, dipl. inž. gozd., GG Celje.

13. ANDREJC Hinko, dipl. inž. gozd., tehnični sektor za gozdarstvo, mentor Vaukan Tone, dipl. inž. gozd., tehnični sektor za gozdarstvo.

Tema strokovne naloge: »Informacijski sistem o cestah — kataster ceste«

Zunanji član: Kumer Pavle, dipl. inž. gozd., GG Celje.

14. VRHNJAK Božidar, gozdarski tehnik, CLS Otiški vrh, mentor Jurhar Drago, gozdarski tehnik CLS Otiški vrh.

Tema strokovne naloge: »Organiziranost gozdarske proizvodnje v gozdarskih temeljnih organizacijah in temeljnih obratih za kooperacijo in njen vpliv na uspešnost dela TOZD CLS«

Zunanji član: Kumer Pavle, dipl. inž. gozd., GG Celje.

15. VIRTIC Boris, ekonomski tehnik, plan in analize DSSP, mentor Sagernik Marija, gimnazijski maturant, plan in analize DSSP.

Tema strokovne naloge: »Poslovanje DO Lesna v letih 1981, 1982, 1983 izraženo preko kazalcev uspešnosti poslovanja«

Zunanji član: Zupanc Peter, oec., Tovarna meril Slovenj Gradec.

Mentorjem, in zunanjim članom in članom izpitnih komisij na strokovnih izpitih se zahvaljujemo za sodelovanje. Sporočamo, da bomo v mesecu oktobru organizirali za mentorje strokovno ekskurzijo z ogledom jedrske elektrarne Krško in inštituta »Jožef Stefan« v Ljubljani.

Izobraževalni center Lesne

DAN PRED KOŠNJO

*Stari kmet naprosil je sosede,
da pri košnji bi mu pomagali.
Stara mati, ki za pečjo prede,
ve, da bodo vsi prav res prišli.*

*Saj pri košnji vedno je veselo,
ker se pesem oglasi.
Komu nebi srce se razpelo,
če naravo sonce okraši?*

*Dan pred košnjo gledal je oblake,
ki so prihrumeli na nebo.
Mar oblaki brez oblike vsake,
bodo poškrpili mu zemljo?*

*Pred večer prav jasno je postalo.
Jutri bo lep dan.
Starcu se srce je kar smejalo,
črne misli vrgel je v stran.*

Zlatko Škrubej

(Nadaljevanje s 4. strani)

priimek, ime in TOZD	kraj potovanja	namen potovanja	stroški potovanja
Retko Ivana Blagovni promet	Francija	ogled sejma	4.131,50
Dolenc Sergej Blagovni promet	Francija	ogled sejma	4.131,50
Dremel Franc Blagovni promet	Nemčija	prevzem furnirja	14.992,25
Retko Ivana Blagovni promet	Italija	razgovor s predstavniki firme Schrömer Handels	2.154,85
Pikl Boris Blagovni promet	Nemčija	ogled sejma	5.488,30
Ruprecht Maks Blagovni promet	Nemčija	prevzem robnih zapahov za TSP Radlje	16.995,60
Retko Ivana Blagovni promet	Nemčija	razgovor pri firmi Schlemmer Werke Extra, Fiedberg	5.321,55
Krebs Franc Blagovni promet	Avstrija	razgovor s firmo Stadlbauer, glede prodaje vrat	6.467,70
Dremel Franc Blagovni promet	Italija	prevzem žaganega lesa v Trstu	8.174,55
Savinek Mihael Blagovni promet	Avstrija	razgovor pri firmi Intrade in ogled žage	2.263,75
Epšek Franc Blagovni promet	Avstrija	ogled razstave	14.121,20
Miheljak Ernest Blagovni promet	Avstrija	ogled sejma	14.121,20
Nabernik Maks Gradnje	Danska Švedska	ogled sejma	6.740,05
Nabernik Maks Gradnje	Nemčija	strokovna ekskurzija	5.465,70
Bračič Boris Gradnje	Avstrija	popravilo črpalke grederja	10.637,90
Bračič Boris Gradnje	Avstrija	strokovni seminar	1.823,65

JOŽICA ŠAVC, oec.

Hrup v lesni industriji

Med številne nevarnosti, ki v lesnih delavnicah ogrožajo delavčevo zdravje, je treba šteti tudi hrup, ki ga povzročajo sredstva za delo. Hrup sicer ne ogroža neposredno delavčevega življenja, toda neredko ustvarja takšne zdravstvene okvare, ki v znatni meri znižujejo njegovo sposobnost, včasih pa povzročijo tudi trajno invalidnost (popolne izgube sluha).

Razen primarnih vplivov se lahko pojavljajo še sekundarne posledice, t. j. nezgode, ki nastanejo zaradi nepazljivosti, utrujenosti ali zaradi tega, ker ne slišimo signalov.

V okolici naletimo na različne zvočne tlake v zelo velikih razponih in se zato zvok meri običajno z logaritmskimi enotami. Enota za merjenje je decibel (dB), ki je definiran kot dvajsetkratni dekadni logaritem razmerja med dvema tlakoma. V uporabi je decibelska skala od 0—130 dB.

Hrup preko 90 dB vedno povzroča pri delavcu lažje ali težje okvare sluha. Kadar obstaja nevarnost, da nezaželeni zvoki postanejo nevarni za delavčevo zdravje, jih je potrebno sanirati:

- s tehničnimi ukrepi
- z organizacijskimi ukrepi
- z uporabo sredstev osebnega varstva

Naknadno saniranje, dušilni elementi zvoka in zaščita pred hrupom so lahko zelo dragi. Zato je priporočljivo, da kadar imamo opraviti z lesnoobdelovalnimi stroji, ki imajo velike obodne hitrosti, velike nadpritiske, velike hitrosti zraka..., da takoj pri razvoju na-

prave razmišljamo o ukrepih za zmanjšanje hrupa.

Ob nakupu stroja se navadno oziramo po podobnih strojih, ki so že v rabi drugod, moramo se pa v takih primerih zanimati tudi za varnost pri delu in še posebej za hrup, ki ga povzročajo naprave. Naknadno pokrivanje z zvočno izolacijo, zlasti pri avtomatih, povzroča po nepotrebnem naknadne stroške uporabnika ali pa ogroža zdravje in normalno delo delavcev. Zato je pomembno že pri projektiranju ali ob sestavljanju pogodb zahtevati, da so delovne priprave in naprave zgrajene tako, da oddajajo hrup le do tiste meje, ki ne škoduje delavcem.

Obstajajo tudi ugotovitve, da je od načina gradnje proizvodnih hal v veliki meri odvisna jakost hrupa. Lesene gradnje mnogo bolj dušijo zvoke kakor tiste, ki so grajene iz betona ali opeke. Tudi veter ima močan vpliv na hrup v delovnih prostorih. Iz takšnih in podobnih ugotovitev si moramo nabirati izkušnje za projektiranje novih objektov.

V obratih, kjer delavec ni podvržen škodljivim vplivom hrupa, lahko pričakujemo tudi boljše komuniciranje, možnost večje koncentracije, boljši nadzor nad stroji in s tem tudi manj sekundarnih vzrokov za nezgode.

Iz vsega sledi, da včasih pri nakupih strojev, predvsem iz tujine, pozabljamo vključiti službo varstva pri delu, ki bi nas na takšne nepravilnosti opozorila.

MARJAN STRMSNIK, ing. org. dela

MOJ OTROK V IGRI

Za rojstni dan ali ob podobni priložnosti želite z igračo razveseliti svojega otroka, vnučka ali nečaka. Stojite pri policah z igračami in se ne morete, niti ne znate, odločiti. Tudi trgovci vam pogostokrat ne zna svetovati. Da opravite svojo dolžnost, kupite igračo, ki je otrok še ne dojame, ali pa jo je celo že zdavnaj prerasel. Razočarani ste, še bolj pa je razočaran vaš malček.

S tem kratkim sestavkom bi vam radi pomagali izbrati primerno igračo za otroka, kajti igra oblikuje njegovo osebnost. V igri se otrok razvija in igra razvija otroka. Torej ni vseeno, kakšno igračo mu ponudimo. Igrača je namreč otrokova potreba — najosnovnejši pripomoček za vzgojo in rekreacijo.

Pri izbiri igrača moramo upoštevati:

- ustrezati mora otrokovi starosti,
- biti mora lepa — estetska,
- barva naj bo čista in jasna,
- material trpežen in plemenit (možnost čiščenja in pranja),
- oblika in velikost naj bo primerna otrokovim ročicam,
- površina igrače pa prijetna na otrokov dotik.

IGRAČE V POSAMEZNIH STAROSTNIH OBDOBJIH

Od prvega meseca do prvega leta starosti

Prva igrača so otrokovi prstki na ročicah. V 3. mesecu starosti si že ogleduje predmete okoli sebe. Nad posteljo mu že lahko obesimo barvne trakove ali barvno rutico. V 5. mesecu se bo igral z ropotuljico, ki mu odgovarja z zvokom.

V 6. mesecu otrok že dobro prijema, zato so že primerne manjše gumijaste igrače (z njimi si bo drgnil tudi dlesni, ki ga zaradi bližajočih se izrastit zob močno srbijo). Pri 9. mesecih otrok rad mečka papir, ob prvem letu

pa bo že zlagal votle barvne posodice različnih velikosti drugo v drugo.

Eno do dve leti star otrok

Otrok je shodil, zato so primerne igrače, ki ga silijo v gibanje (živalce na kolesih, vozički...).

Vesel bo barvnih kock, s katerimi bo gradil hiše in barvnih svinčnikov ter papirja, s katerimi bo ustvarjal prve risbe.

Otrok dveh do treh let

Otrok že dobro govori, neutrudljivo se tudi giblje. V tem obdobju igrače zanj tudi »oživijo«. Rad ima pajace, punčke in medvedke. Primerne so tudi enostavne slikanice in zlaganice, iz LEGO kock pa bo že gradil stolpiče.

Tri do štiri leta star otrok

Otroci povzemajo različne življenjske vloge, posnemati pričnejo odrasle osebe. Priporočljive so igrače: kuhinja, pohištvo, posodice, punčke in vse za nego punček, voziček za punčko...

Ker se otrok že zelo spretno giblje, mu lahko podarimo tricikelj. Svojo razvito ustvarjalno sposobnost bo pokazal na plastelinu, z voščenkami, s papirjem in škarjicami. Otroku ima razvito že bujno domišljijo, zato mu podarimo slikanice, razne barvne revije itd.

Igrače v dobi štirih do pet let

Otrok izraža svoje mišljenje že z risanjem — primerni so risalni listi, vodene barvice in čopiči. Za potešitev živahne telesne aktivnosti mu podarimo žogo, skakalno vrstico, disk...

Tudi konstrukcijska dejavnost je že zelo razvita, zato bo vesel kock, domina itd.

Pet do šest let star otrok

je vesel vsake igrače, vendar v tej dobi bolj posega po takšnih, ob katerih mora misliti (sestavljence, spomin...). V igri išče družbo, zato so bolj primerne skupinske igre. Rad ima ročne lutke in že sam poskuša izdelati nekatere like. Sestavlja raztrganke, sestavljive igrice, posebno se zanima za tehnične igrice.

Šolsko obdobje

Tudi v šolskem obdobju je igra otroku še vedno življenjska potreba, vendar je že sposoben razlikovati med igro in delom. Cilj, ki mu ga sicer zastavljajo drugi, je že zmožen zasledovati. Ob tem pa še vedno potrebuje igro, pri kateri ni pomemben cilj, ampak sama dejavnost.

Za šolarja so primerne: lesene gradbene igrače, mozaik, različne sestavljanke, plastelin itd.

Glede na starost zbiramo tudi knjige za branje. Za mlajše so primerne zgodbe o življenju živali, ljudske pripovedke, za starejše šolarje pa so zanimivi potopisi, biografije, poljudna dela, priročniki...

NADA KADIŠ

Srečanje mladih iz DO Čezma Bjelovar

Mladi iz občine Slovenj Gradec in Bjelovarja že dalj časa sodelujejo na nivoju OK ZSMS. Vsako leto z bratsko brigado Ivo-Lola RIBAR sodelujemo na eni od zveznih MDA in to mladi iz občin Gornji Milanovac, Bjelovar in Slovenj Gradec. Ta brigada je omogočila mnogo prijateljskih stikov med tremi bratskimi občinami treh republik. Pa vendar smo želeli naše sodelovanje še poglobiti, želeli smo, da se srečamo mladi zaposleni v DO in tako izmenjamo izkušnje, spoznamo probleme kot tudi dobre strani organiziranosti in dela mladih v Bjelovaru in Slovenj Gradcu.

Na letošnjem občinskem prazniku v Bjelovaru 5. maja smo se našli mladi iz DO Lesna Slovenj Gradec in DO Čezma Bjelovar. Našli smo se čisto slučajno pri razgovoru o gospodarstvu obeh občin. Presenečeni smo ugotovili, da sta DO Lesna in DO Čezma že dalj časa poslovna partnerja. Po teh ugotovitvah se je stvar hitro razvijala. Ogledali smo si proizvodne prostore, kjer iz ogromnih debel stroji napravijo tanek furnir in ga del konča na naših proizvodnih stavbnega pohištva. Ob dobri malici je potem stekel pogovor in domeni smo se za srečanje v Slovenj Gradcu za 2. in 3. julij letos.

V soboto 2. julija smo mladi iz Lesne pred hotelom Pohorje pričakali 24 mladih iz DO Čezma Bjelovar. Po seznanitvi programa smo si ogledali proizvodnjo v TOZD TP Pameče, kjer smo ostali tudi na kosilu. Slovenj Gradec je bil zanimiv za naše goste, saj ga je večina od njih videla prvič. Ogledali smo si Sokličev muzej, obe cerkvi, pokrajinski muzej NOB, tov. Pečko nam je povedal nekaj o razvoju umetnosti v našem kraju. Sledil je sprehod skozi Slovenj Gradec do gaja miru. Gostje so bili že malo utrujeni, saj je bil program dokaj obsežen, zato smo se odpravili na Kremžarico, seveda ne peš. Avtobus nas je peljal do Kernika, zadnja strmina pa je gostom kljub temu dala vedeti, da se naši hribi ne dajo primerjati z njihovimi. Kar hitro smo se znašli, eni so se okrepili s pijačo, drugi so se nameščali po sobah, mala skupina pa je pripravljala kulturni program. Presenetili so nas s kratkimi šaljivimi igrami, ki so jih pripravili na prostem. Če še ne veste, tudi mladi iz Čezme imajo »lepo Breno«. Igrala je namreč glavno vlogo. Zaradi hladnega vremena smo se odpravili v kočjo in ob glasbi zaplesali. Naši gostje se sploh niso zmedli, ko so iz kasetofona

zaslišali Avsenike in Slake. Polka in valček nobenemu ni delala problemov. Ob dobrem razpoloženju smo si izmenjali darila, delo iz bakra. Dva goloba, znak miru in prijateljstva, nas bosta spominjala na srečanje mladih iz Bjelovara. Marsikdo to noč ni spal. Pa kako naj bi? Toliko novih obrazov, simpatij! Po dobrih koruznih žgancih smo se zjutraj težko ločili od Kremžarjeve kočje. V dolini so nas čakala športna srečanja v nogometu in odbojki. V nogometu smo izgubili, odbojka pa je prinesla več sreče našim dekletom. Malo rekreacije nas je po neprespani noči osvežilo. Po kosilu je sledil sestanek in dogovor o nadaljnjem sodelovanju. Bili smo enotnega mnenja, da v naslednjem srečanju posvetimo več pozornosti izmenjavi izkušenj.

Do naslednjega srečanja naj bi prišlo še meseca septembra v počitniškem domu DO Čezma na morju. Srečanja naj bi potekala enkrat letno.

Šlovo ni bilo lahko. Čeprav smo bili skupaj samo dva dni, smo se globoko navezali in želja vseh je, da tako nadaljujemo, spoznavamo medsebojne običaje in širimo bratstvo in enotnost.

Jože Lenart

Kadrovske vesti

Prišli v TOZD — junij 1983

Priimek in ime — Datum nastopa — Naloge in opravila, ki jih bo opravljala — Organizacija, iz katere prihaja

TOZD GOZDARSTVA ČRNA

Peršak Peter, 13. 6. 1983, sekač, Železarna Ravne
Curič Ljupko, 17. 6. 1983, sekač, GRO Dubrovnik

TOZD ŽAGA OTIŠKI VRH

Plazovnik Marjan, 1. 6. 1983, brusac, Monter Dravograd
Žvikart Zofija, 14. 6. 1983, zlaganje, prva zaposlitev

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Črnko Jože, 22. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, Gradbeno podjetje Bled

Fartek Karel, 22. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, —
Baranja Jožef, 22. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, Vodnogospodarstvo Maribor

Lapoši Marjan, 22. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, Gradbeno podjetje Murska Sobota

Špan Franc, 23. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, —
Lepoša Janez, 25. 6. 1983, dovoz hlodovine v žago, ŽTO Celje

TOZD TOVARNA POHISTVA PREVALJE

Hribernik Simon, 1. 6. 1983, vodja splošnih služb, iz JLA
Popič Zlatko, 13. 6. 1983, kont. in pop. izdelkov, iz JLA

TOZD TOVARNA POHISTVA PAMEČE

Oder Srečko, 1. 6. 1983, vodja stroja, —
Petrej Dušan, 1. 6. 1983, vodja stroja, —
Viderman Albert, 20. 6. 1983, pomoč. brus., —
Ledinek Jože, 20. 6. 1983, pomoč pri stroju, —
Grnuš Iztok, 23. 6. 1983, pomoč pri stroju, —

TOZD TSP RADLJE — PODVELKA

Gjuro Skenderija, 1. 6. 1983, sklad. del, KZ Vuzenica
Jožica Sešel, 1. 6. 1983, pomoč pri stroju, Ribniška koča Ribnica
Robert Matjaž, 8. 6. 1983, čelist, Gorenje Muta
Dragica Obronek, 8. 6. 1983, pomoč. pri stroju, ZZZ Radlje
Zdenka Mihelič, 8. 6. 1983, pomoč pri stroju, Okus Radlje
Zdenka Peserl, 8. 6. 1983, pomoč pri stroju, —
Franc Šubernik, 8. 6. 1983, viličarist, GP Radlje
Marija Hartman, 13. 6. 1983, čist. pop. pop., —
Jožica Laznik, 15. 6. 1983, obr. del. d., DSSP DO Lesna

TOZD TIP OTIŠKI VRH

Kočevar Darko, 1. 6. 1983, stroj. vzdrž., JLA
Jarkovič Marinko, 8. 6. 1983, d. 1. pri iver., —
Uršnik Branko, 13. 6. 1983, sušilničar, JLA

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Rožej Viktor, 31. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Kravnovič Janko, 13. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Topič Petar, 20. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Kristič Stjepan, 21. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Hadžić Hasret, 21. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Milkunič Meho, 21. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Ibralič Mevludin, 21. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Ibralič Nijaz, 21. 6. 1983, gradbeni delavec, —

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Obretan Janko, 1. 6. 1983, traktorist, TOZD Gozd. Črna
Čerimovič Ajka, 14. 6. 1983, čistilka, —
Krenker Vitko, 16. 6. 1983, voznik, —
Belšak Zvonko, 27. 6. 1983, pralec, maz., —

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH

Ambrož Konrad, 20. 6. 1983, dela sklad. del., Zavod za zaposl. Radlje

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Konečnik Miran, 1. 6. 1983, izdel. vzmeti, JLA
Rubin Anton, 1. 6. 1983, izdel. zah. miz. del, JLA

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA

Hartman Anita, 15. 6. 1983, pomoč v kuhinji v poč. domu, —
Proje Marjeta, 15. 6. 1983, pomoč v kuhinji v poč. domu, —

Odšli iz TOZD — junij 1983

Priimek in ime — Datum odhoda — Dela, ki jih je opravljala — Organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVA ČRNA NA KOROSKEM

Polajner Hilda, 30. 6. 1983, skladiščnik materiala, upokojitev

TOZD GOZDARSTVA RADLJE OB DRAVI

Jože Bobovnik, 1. 6. 1983, merilec lesa, upokojitev

TOZD ŽAGA OTIŠKI VRH

Jevšnik Janez, 31. 5. 1983, zlaganje lesa, —
Čas Vida, 25. 5. 1983, skladiščnik PM, OS, merjenje produkcije, upokojitev

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Dragič Drago, 3. 6. 1983, dovoz. hl. v žago, Tovarna lepenke Prevalje

Brezovnak Franc, 30. 6. 1983, voznik viličarja, Rudnik Mežica

TOZD TP PREVALJE

Meško Ivica, 30. 6. 1983, vodja splošnih služb, —

TOZD TP PAMEČE

Perše Marja, 6. 6. 1983, pomoč. pri stroju, Gorenje
Hribernik Anica, 6. 6. 1983, odp. pošte, inv. upok.
Mandič Mato, 13. 6. 1983, pomoč. pri stroju, —
Obrul Danilo, 30. 6. 1983, vodja čelj. f., Železarna Ravne
Oder Srečko, 30. 6. 1983, vodja stroja, — Integral
Zorman Jože, 30. 6. 1983, vodja regalnega skladišča, TIS Pameče
Ošrš Simon, 30. 6. 1983, pomoč pri stroju, Železarna Ravne

TOZD TSP RADLJE — PODVELKA

Alojz Golob, 7. 6. 1983, čuvaj, star. upokojitev
Dragica Obronek, 14. 6. 1983, pom. str., —
Anton Safran, 30. 6. 1983, tehnolog, Metalna Maribor

TOZD TIP OTIŠKI VRH

Gluhovič Zoran, 25. 5. 1983, del. pri iver., —
Kupčič Zdenko, 14. 4. 1983, del. pri iver., —
Matko Aleksander, 14. 6. 1983, str. vzdrž., —

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Markota Franjo, 22. 6. 1983, gradbeni delavec, inv. upokojitev
Rožej Viktor, 30. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Tejič Ljubko, 30. 6. 1983, gradbeni delavec, —
Hadžić Hasret, 28. 6. 1983, gradbeni delavec, —

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Kojzek Jože, 2. 6. 1983, voznik, —
Triplat Hinko, 14. 6. 1983, pralec, mazalec, —
Mlačnik Branko, 30. 6. 1983, traktorist, TOZD Gozd. Črna

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH

Topler Albin, 5. 6. 1983, strojnik na lupilnem stroju, upokojitev

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Hrašun Štefka, 1. 6. 1983, preobl. blazin, TUS Slov. Gradec
Temnikar Ferdo, 15. 6. 1983, odpir. kalupov, —
Smolnikar Ivan, 16. 6. 1983, embalar. got. izdelkov, TUS Slov. Gradec

Pogorevčnik Pavla, 30. 6. 1983, izdel. vzmeti, v pokoj

Orlovič Anto, 27. 6. 1983, pir. in odpir. kalupov, TUS Slov. Gradec

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA

Zdovc Mara, 30. 6. 1983, glavni strošk. knjig., redna upokojitev
Štraser Oto, 30. 6. 1983, šef kadr. sploš. sektorja, redna upokojitev
Laznik Jožica, 15. 6. 1983, tehnični risar, TSP Radlje
Gregor Peter, 30. 6. 1983, geometer, Slovenija ceste Ljubljana
Jeromek Anton, 24. 6. 1983, kurir, invalidska upokojitev

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC

Zdovc Vlado, 1. 6. 1983, svetovalec, upokojitev
Ring Miran, 25. 6. 1983, mizarska dela, —
Dolenc Sergej, 30. 6. 1983, arhitekt, DSSP
Bokan Borislav, 30. 6. 1983, predstavnik, — privatnik

TOZD	M	Ž	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	40	3	43
Gozdarstvo Mislinja	45	4	49
Gozdarstvo Črna	142	11	153
Gozdarstvo Radlje	133	25	158
TOK gozd. Slovenj Gradec	40	3	43
TOK gozd. Radlje	30	4	34
TOK gozd. Ravne	27	7	34
TOK gozd. Dravograd	16	3	19
Žaga Mislinja	47	6	53
Žaga Otiški vrh	55	15	70
Žaga Mušenik	39	8	47
Žaga Vuhred	69	11	80
TP Prevalje	74	141	215
TP Pameče	124	177	301
TSP Radlje-Podvelka	150	158	308
TIP Otiški vrh	206	29	235
Gradnje Slovenj Gradec	80	8	88
Transport in servisi Pameče	134	13	147
Centralno lesno skladišče Otiški vrh	42	4	46
Nova oprema Slovenj Gradec	157	134	291
Delovna skupnost Slovenj Gradec	73	117	190
Blagovni promet Slovenj Gradec	98	68	166
Interna banka Slovenj Gradec	4	31	35
	1825	980	2805

Darinka Cerjak

Prišli v TOZD — julij 1983

Priimek in ime — datum nastopa — naloge in opravila, ki jih bo opravljali — organizacija, iz katere prihaja

- TOZD GOZDARSTVO MISLINJA**
Štinjek Stanko, 16. 7. 1983, sekač, TOZD Gradnje Slovenj Gradec
- TOZD GOZDARSTVO ČRNA NA KOROSKEM**
Mlačnik Branko, 1. 7. 1983, sekač, TOZD TIS Pameče
Voglič Niko, 16. 7. 1983, sekač, TOZD Rudnik Mežica
- TOK GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI**
Napotnik Ivan, 5. 7. 1983, gozd. goj. delavec, iz JLA
- TOZD TOVARNA POHISTVA PREVALJE**
Šipek Miroslav, 7. 7. 1983, vodja teh. priprav. dela, iz JLA
- TOZD TOVARNA POHISTVA PAMEČE**
Pogorevnik Jože, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
Kmetec Stanko, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
Iskrač Ivan, 5. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
Pörš Simon, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
Mlačnik Janez, 7. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
Knez Franc, 11. 7. 1983, pomoč pri stroju II, —
- TOZD TSP RADLJE OB DRAVI**
Planinšič Anton, 1. 7. 1983, krpanje grč, prva zaposlitev
Praprotnik Gožo, 1. 7. 1983, kurjač, prva zaposlitev
Namestnik Ivan, 1. 7. 1983, pomož. dolž. pri kroja, prva zaposlitev
Lobnik Eva, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju, —
Langeršek Nives, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju, prva zaposlitev
Janez Paveo, 1. 7. 1983, mazalec strojev, ZRN
Ribič Konrad, 6. 7. 1983, čelist, prva zaposlitev
Stražišnik Majda, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju, —
Klimež Silva, 1. 7. 1983, pomoč pri stroju, —
Pavličič Maks, 5. 7. 1983, kurjač, —
Pažek Angela, 6. 7. 1983, pomoč pri stroju, —
Pažek Katarina, 9. 7. 1983, pomoč pri stroju, Merx Celje
- TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH**
Šmon Gorazd, 11. 7. 1983, strojno vzdrževanje
Vaukman Zdravko, 12. 7. 1983, elektro vzdrževanje, —
- TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC**
Garbus Gvido, 1. 7. 1983, delovodja-pripravnik, TOK gozd. Ravne
Pokrznik Stanko, 12. 7. 1983, strojnik TGM, —
Topič Božo, 17. 7. 1983, gradbeni delavec
- TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE**
Ring Srečko, 1. 7. 1983, voznik, Zelezarna Ravne
Zorman Jože, 1. 7. 1983, voznik, TOZD TP Pameče
Oder Srečko, 2. 7. 1983, voznik, TOZD TP Pameče
- TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC**
Obu Janez, 1. 7. 1983, strugar, Zelezarna Ravne
Slodej Janez, 5. 7. 1983, nakl. in razkl. got. izdelkov, —

Odšli iz TOZD — julij 1983

Priimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravljali — organizacija, v katero odhaja

- TOZD GOZDARSTVO ČRNA NA KOROSKEM**
Bogataj Monika, 16. 7. 1983, gojivna delavka, starostna upokojitev
Golob Tomislav, 31. 7. 1983, sekač, invalid. upokojitev
- TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI**
Podrzavnik Ivan, 8. 7. 1983, skladiščni delavec, upokojitev
Pokrznik Stanko, 11. 7. 1983, gozd. delavec, TOZD Gradnje
- TOK GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC**
Cesar Peter, 4. 8. 1983, gozd. tehnik — pripravnik, v JLA
- TOK GOZDARSTVO RAVNE NA KOROSKEM**
Garbus Gvido, 30. 6. 1983, gozd. tehnik — pripravnik, TOZD Gradnje
- TOK GOZDARSTVO RAVNE**
Sušek Jože, 15. 7. 1983, gozdni delavec, inv. upokojitev

TOZD ZAGA MISLINJA

- Kotnik Rajko, 30. 6. 1983, letvičenje in merjenje produkcije, Tovarna usnja Slovenj Gradec
- TOZD TOVARNA POHISTVA PREVALJE**
Plazl Filip, 2. 7. 1983, čuvaj, upokojitev
- TOZD TOVARNA POHISTVA PAMEČE**
Grobelnik Boris, 5. 7. 1983, pomoč. lak. in luž., v JLA
Štraser Silvo, 6. 7. 1983, elektro vzdrževanje, v JLA
Zabel Alojzija, 8. 7. 1983, pomoč spaj. fur. —
Moric Jože, 31. 7. 1983, obratni mizar, inv. upokojitev
Goljevšček Jože, 31. 7. 1983, skl. delavec, —
Pavličič Maks, 9. 7. 1983, kurjač, —
Miklavc Stefan, 29. 7. 1983, delovod. v les. odd., GG Ožbalt
Veber Antonija, 8. 7. 1983, sklad. delavka, —
Mevc Stanka, 24. 7. 1983, linija izd. stekla, —
- TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH**
Pongračič Milan, 7. 7. 1983, voz. čelj. nakl., —
- TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC**
Biberovič Đerad, 5. 7. 1983, delavec, —
Kociper Jože, 20. 7. 1983, strojnik TGM, upokojitev
Štinjek Stanko, 15. 7. 1983, slikopleskar, TOZD gozd. Mislinja
- TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC**
Goljat Marina, 17. 7. 1983, pomoč pri stroju MECCA, Tovarna usnja Slovenj Gradec
Gatej Peter, 20. 7. 1983, odpir. modelov, —
Čas Miroslav, 31. 7. 1983, direktor TOZD, LESNA DSSP
- DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA SLOVENJ GRADEC**
Štaleker Anica, 11. 7. 1983, mehanograf, umrla
Planinšek Peter, 31. 7. 1983, svetovalec, TOZD Nova oprema
Proje Marjeta, 31. 7. 1983, pomoč v kuhinji v poč. domu, —
Hartman Anita, 31. 7. 1983, pomoč v kuhinji v poč. domu, —
- TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC**
Ljucovič ing. Pavle, 31. 7. 1983, predstavnik, —
Moric Manja, 31. 7. 1983, pom. adm. dela, —
Hribernik Zdravko, 21. 7. 1983, pomož. miz. dela, —

TOZD	M	Ž	SKUPAJ
Gozdarstvo Slovenj Gradec	40	3	43
Gozdarstvo Mislinja	46	4	50
Gozdarstvo Črna	143	10	153
Gozdarstvo Radlje	131	25	156
TOK gozd. Slovenj Gradec	39	3	42
TOK gozd. Radlje	31	4	35
TOK gozd. Ravne	26	7	33
TOK gozd. Dravograd	15	3	18
Zaga Mislinja	46	6	52
Zaga Otiški vrh	55	15	70
Zaga Mušenik	39	8	47
Zaga Vuhred	69	11	80
TP Prevalje	74	141	215
TP Pameče	126	176	302
TSP Radlje-Podvelka	156	159	315
TIP Otiški vrh	207	29	236
Gradnje Slovenj Gradec	80	8	88
Transport in servisi Pameče	137	13	150
Cent. les. sklad. Otiški vrh	42	4	46
Nova oprema Slov. Gradec	157	133	290
Del. skup. Slov. Gradec	72	114	186
Blagovni promet Slov. Gradec	96	67	163
Interna banka Slov. Gradec	4	31	35
	1831	974	2805

Darinka Cerjak

USTANOVITEV AKTIVA INVALIDOV V ČRNI

Na pobudo izvršnega odbora konference sindikata Lesne je predsednik IO OOZS TOZD gozdarstvo Črna Mori Polde v soglasju s predsednikom IO OOZS TOZD žaga Mušenik in TOK gozdarstvo Ravne sklical ustanovni zbor aktiva invalidov za vse tri te-

meljne organizacije. Zbor je bil v prostorih družbene prehrane TOZD gozdarstvo Črna v sredo, 20. 7. 1983 ob 17. uri.

Poleg zaposlenih invalidov so bili vabljeni še predstavniki društva invalidov Ravne Marjan Mauko, predstavnik TOZD gozdarstvo Črna Karel Dretnik, socialna delavka Marijana Gorenšek in Jure Šumečnik.

Namen ustanovitve aktiva je v tem, da deluje kot organizirana enota in organizirano ugotavlja skupne interese

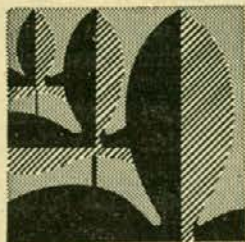
invalidov članov aktiva in tudi interese posameznika.

Odbor je sprejel program dela, ki ga je pripravil Jure Šumečnik. Sprejeli so tudi pravilnik o pravicah, obveznostih in delu aktiva invalidov v OZD in izvolili 5-članski izvršni odbor.

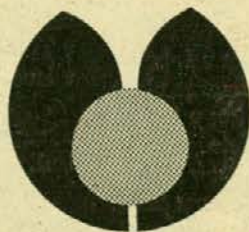
Aktivu želimo uspešno delo in vzpodbujamo k ustanavljanju aktivov invalidov še druge temeljne organizacije.

Marijana Gorenšek

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC
KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO izhaja mesečno. Prilogo izdaja KKZ Slovenj Gradec in KZ HKS Slovenj Gradec in je sestavni del Viharnika.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednica Rok Gorenšek in Jože Krevh.

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska c. 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

Klišeji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1983.

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

LETO III — ŠTEVILKA 8/9

SEPTEMBER 1983

POSTNINA PLAČANA

Poslovni rezultati v prvem polletju

Navada je že, da ob periodičnih obračunih na teh straneh na kratko seznanimo širši krog kmetov kooperantov s proizvodnimi in finančnimi rezultati v naši kmetijski zadrugi. Najprej si oglejmo količinski obseg proizvodnje v naših štirih temeljnih organizacijah.

1. Priraja mleka (v 000 l)

TZO	zadružni sektor	družbeni sektor	skupaj
»LEDINA«	2391	181	2572
»TRATA«	853	344	1197
»ODOR«	455	25	470
SKUPAJ:	3689	550	4239

V zadružnem sektorju so se količine oddanega mleka najbolj povečale v TZO »LEDINA«, za 13 %, v TZO »ODOR« za 6 % in v TZO »TRATA« za 5 % v primerjavi s I. polletjem lani. Skupno je bila priraja mleka v zadružnem sektorju večja za 10 % glede na lansko I. polletje in plan izpolnjen 49 %.

Na farmah v družbenem sektorju so proizvedene manjše količine mleka (samo 13 % od skupne priraje); največ v TZO »TRA-

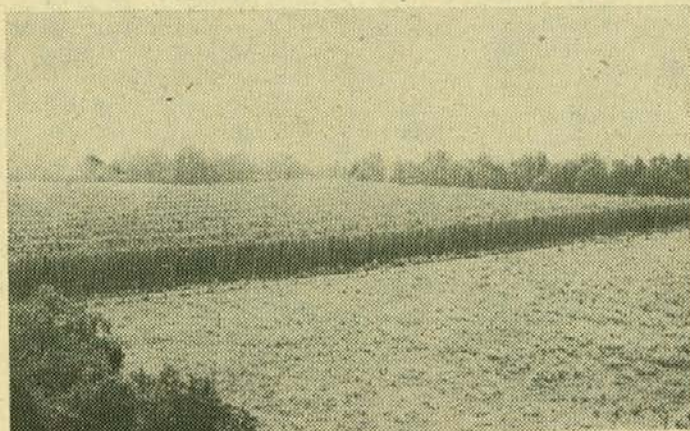
TA«, 344.000 l oz. 63 % od vse priraje v družbenem sektorju. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je priraja mleka najbolj povečala v TZO »LEDINA« 27 % pri enakem številu krav. To pomeni povečanje mlečnosti na 1 kravo za 41 %.

2. Priraja klavne živine (ton)

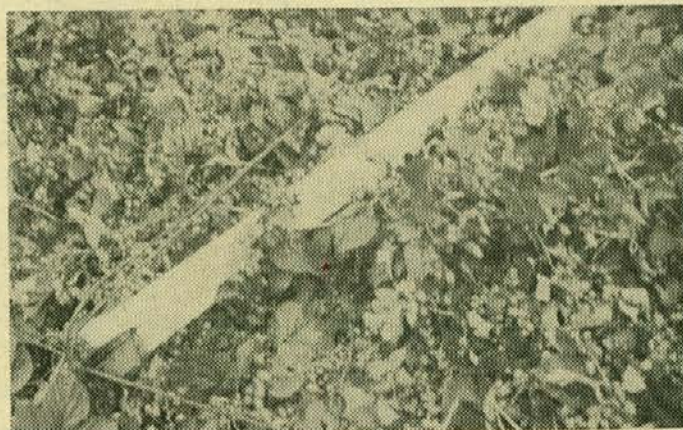
TZO	zadružni sektor	družbeni sektor	skupaj
»LEDINA«	260	15	275
»TRATA«	200	17	217
»ODOR«	132	2	134
SKUPAJ:	592	34	626

Večino klavne živine odda zadružni sektor; največ TZO »LEDINA«, kjer se je priraja klavne živine povečala za 13 % v primerjavi s I. polletjem lani, plan je izpolnjen le 41 %, kar je posledica previsoko zastavljenih planiranih količin in neurejenih razmer na področju odkupa klavne živine.

V TZO »TRATA« so količine večje za 3 % glede na enako obdobje preteklega leta, plan je izpolnjen 53 %, v TZO »ODOR« je priraja klavne živine padla pod nivo v I. polletju lani za 13 ton, vendar so planirane količine glede na dinamiko dosežene.

Hmelj letos dobro kaže

Saj nam je bilo s podobnim prizanečeno

3. Proizvodnja mesa in mesnih izdelkov

Proizvodni rezultati v klavnici in predelavi so:

1. goveje meso	351 ton	4 % več kot v I. poll. 82, 48 % letnega plana
2. svinjsko meso	175 ton	14 % več kot v I. poll. 82, 38 % letnega plana
3. mesni izdelki	199 ton	91 % več kot v I. poll. 82, 44 % letnega plana

Proizvodnja mesnih izdelkov se je povečala s takim odstotkom zaradi večjih proizvodnih prostorov in sodobnejše tehnologije v novem obratu za predelavo in zamrzovalnici mesa.

Prodaja mesa po vrstah:

1. govedina	366 ton	9 % več kot v I. poll. lani
2. svinjina	254 ton	34 % več kot v I. poll. lani
3. perutnina	163 ton	5 % več kot v I. poll. lani
4. mesni izdelki	247 ton	67 % več kot v I. poll. lani

Razlika med proizvodnjo in nabavo ter prodajo pomeni poraba za predelavo v mesne izdelke.

4. Oskrba z reprodukcijskim materialom in mehanizacijo

Bilo je prodanih manj umetnih gnojil kot v enakem obdobju lani. Vzrok je predvsem v tem, da so se kmetje že jeseni oskrbeli z gnojili. Oskrba s koruzo je bila letos dobra. Precej količin smo si zagotovili s posebno pogodbo z direkcijo za rezerve SRS in z obvezo 50 ton rezerv mesa. Občasno je manjkalo krmil. Precej pa se je povečala prodaja cementa. Še naprej je slaba oskrba s traktorji in ostalo kmetijsko mehanizacijo ter rezervnimi deli in gumami.

5. Finančni kazalci

Celotni prihodek je v I. polletju 1983 znašal 663.532 tisoč din, kar predstavlja 58 % planiranega oz. 56 % več kot v enakem obdobju lani. Tako povečanje je predvsem posledica porasta cen in deloma večjega količinskega obsega proizvodnje. Fizični obseg proizvodnje in storitev se je povečal za 10 %, produktivnost pa je bila večja za 6,7 % v primerjavi s I. polletjem lani.

Porabljeni sredstva so se povečala za 1 indeksno točko nad rasti celotnega prihodka, kar pomeni padec ekonomičnosti. V

tem so se materialni stroški povečali za 57 %, amortizacija pa celo za 62 %. Porast amortizacije je bil v tem obdobju najvišji v TOZD »MESNINA« (indeks 225) zaradi aktiviranja investicije v lanskem letu.

Doseženi dohodek v I. polletju 1983 je znašal 67.683 tisoč dinarjev, kar je 51 % planiranega in 43 % več kot v I. polletju lani.

Razporeditev dohodka po pomembnejših postavkah je bila naslednja:

vrsta obveznosti	indeks	delež v dohodku %	
	83/82	82	83
— del dohodka za SIS	125	9,2	8,1
— del dohodka za sploš. potrebe	136	4,8	4,6
— del dohodka za ostale namene	181	14,3	18,2

Iz strukture posameznih obveznosti v dohodku je razvidno, da so se najbolj povečale obveznosti iz dohodka za ostale namene, v katerih so največja postavka obresti od kreditov.

Delež razporejenih sredstev za osebne dohodke v strukturi dohodka je znašal 68,7 %, kar je 6,4-odstotnih točk manj kot v polletju lani.

Znatno so se povečala tudi sredstva za akumulacijo, ki so glede na enako obdobje lani večja za 96 %. Kljub temu, da TOZD »MESNINA« po periodičnem obračunu s 30. 6. 1983 ni namenila sredstev za akumulacijo (zaradi vzrokov, ki smo jih našli v uvodu poročila), so ostale TO namenile toliko več sredstev za akumulacijo, 18,3 % ali 5-odstotnih točk več kot lani v enakem obdobju.

Uspehi poslovanja v KKZ v I. polletju je bil zadovoljiv, če upoštevamo težavne razmere, v katerih gospodarijo vse naše temeljne organizacije (pomanjkanje prepromaterialov in visoke cene, neurejeno tržišče . . .), vsaka s svojimi specifičnimi problemi. I. polletje je tudi čas, ko v kmetijstvu še ni zaključena proizvodnja in je veliko pridelkov še nepospravljenih (žito, hmelj, ribez, krompir, silažna koruza, idr.).

Marjana Sušec, oec

Navodilo za varno delo z enorednim silažnim kombajnom SK-80

(PROIZVODNJA SIP — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI)

Zaradi vse večjih potreb po dobri krmil, ki je eden izmed pogojev za uspešno in sodobno živinorejo vse bolj raste število strojev za spravilo silažne koruze, ki nam daje največ in najboljše silirano krmo.

Strojna industrija Šempeter v Savinjski dolini je v ta namen v kooperaciji s firmo P. J. ZWEGERS in ZONEN, Geldrop Nizozemska izdelala in proizvaja za naše potrebe enoredni silažni kombajn SK-80, ki se pri uporabi priključi na traktor. Ta stroj je po svoji izvedbi in originalni konstrukciji danes eden najboljših na svojem področju.

Teh strojev je vsak dan več tudi na našem koroškem področju. Uporabljajo jih že vsa naša družbena posestva, hitro pa se širijo in jih vse bolj uporabljajo tudi naši samostojni, privatni kmetijski proizvajalci.

Stroj nam sicer odlično služi in nam izredno olajšuje težko delo-spravilo silažne koruze, še veliko bolj pa povečuje storilnost našega dela v kmetijstvu. Prinaša pa s seboj tudi nevarnosti in nesreče, tako težke in tako pogoste, kakršnih včasih nismo poznali.

Pri delu s tem silažnim kombajnom se je zgodilo že več težkih nesreč. Mlad človek je postal invalid, ker mu je stroj med obratovanjem zgrabil in zrezal roko od prstov do ramena.

Da se tako težke nesreče, s tako hudimi posledicami za posameznika, družine in vso našo skupnost ne bi več dogajale, naj pripomore tudi ta zapis.

Prvi pogoj je varno delo.

1. Varo delo pa se sestoji iz znanja, to je iz poznavanja stroja in poznavanja dela.

2. Previdnost in zbranost pri delu.

3. Psihofizičnih sposobnosti tistega, ki s strojem dela. Ta mora biti polno-

leten, zdrav ter telesno in umsko sposoben za tako delo.

4. Biti mora poučen praktično in teoretično o varnem delu s strojem.

Če je človek tako usposobljen za delo, potem bo delal varno in uspešno. Ker se bo pri delu počutil varnega in samozavestnega, bo tudi efekt njegovega dela velik.

Da bo res tako, se bo pri svojem delu točno držal navodil za varno delo s strojem. Navodila za varno delo bo seveda pred delom proučil, pregledal bo tudi stroj, če je brezhiben. Morebitne pomanjkljivosti in napake bo še pred začetkom dela odpravil. Le tako bo delal varno in se bo vrnil »zdrav domov«.

Za varno delo s silažnim kombajnom SK-80 se mora strogo držati navodil.

1. Stroj-traktor ne sme v nobenem primeru obratovati v zaprtem prostoru zaradi nevarnosti zastrupitve z izpušnimi plini.

2. Če traktor kakorkoli zapustite, morate motor ugasniti in kontaktni ključ odstraniti iz traktorja.

3. Vsa dela na silažnem kombajnu opravite pri izklopljenem motorju.

4. Ko brusite nože, bodite zbrani in pazljivi!

5. Prepovedano je delo z neuravnoteženim kolutom z noži! Odkrhnjene nože, skrivljene lopatice in podobno morate takoj zamenjati. Nemirno tekoč silažni kombajn morate takoj ustaviti.

6. Uporabljajte vedno kardansko gred s prostim tekom in poskrbite, da bo verižica zaščitne cevi pritrjena na mirujoči del.

7. Ko odklopite kombajn, obvezno uporabljajte podporno nogo.

8. Pri transportu po cestah, poskrbite da bo na vodilih nameščena zaščita.

9. Če priključite na traktor hkrati kombajn in prikolico, lahko s tem razbremenite sprednjo os traktorja. V tem primeru poskrbite za dodatne uteži.

10. Stroj lahko upravlja samo oseba, ki je za to delo strokovno usposobljena in je polnoletna.

(Nadaljevanje na 8. strani)

JAKOB MLINAR-MATVOZ

Kdo od starejših iz gornjega konca naše doline ni poznal Matvoza? Kljub starosti smo ga še vedno klicali Jaki. Njegov nasmejan obraz in preprosta, vselej prijazna beseda, sta tako prijetno delovala na sogovornika. Pogovarjal pa se je najraje o kmetijstvu. Bil je znan po svoji gostoljubnosti. V njegovi hiši se je odpočil in okrepčal marsikateri gost, popotnik ali slučajni mimo-idoči.

Tik nad Črno je kmetoval Matvozov grunt je težaven, toda dober, prav posebno za živinorejo. Jaki je bil vsa leta dober proizvajalec mleka, s katerim je oskrboval bivšo bolnico in številne stranke, mesarji pa so bili vselej veseli njegovih ritastih volov.

Imel je veliko nadlogo, ki mu je vsa leta odjedala precejšen kos trdo pri-

garanega kruha: grunt razjeda plin. Počasi, a vztrajno. Nekdaj vzoren les, na katerega je bil Jaki tako ponosen, in je le nerad šel vanj s sekuro, je nevarno načet. Simbolična odškodnina ne more zavreti tega uničujočega procesa, Matvozov vrh dobiva kraško podobo.

Prvi, ki je začel borbo proti strupenim plinom v naši dolini, je bil njegov oče. Jaki je to borbo odločno nadaljeval. Tudi on se je korajžno spoprijel s tistimi, ki so bili za to odgovorni, a tega niso marali verjeti. Če iglice odpadajo, je z iglastim drevjem nekaj narobe, je sklepal Jaki in tudi ukrepal.

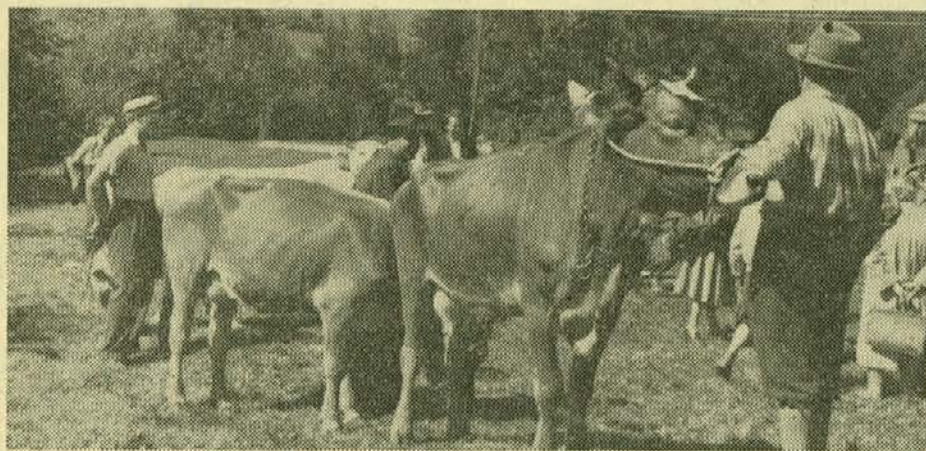
Kmetovanje je moral opustiti predčasno. Nenadoma je hudo zbolel in ni ozdravel več. Štirinajst let je trpel, z njim je trpela tudi njegova žena, ki mu je bila ves čas boleznij vzorna strežnica.

Vsak bolnik je revež. Toda še huje je tistemu, ki je bil vedno delaven in mora brezmočno gledati, ko opravlja njegovo delo drug. Jaki pa je bil za delo naravnost »zdrt«, zato je bila njegova bolečina še večja.

Dotrpel je. Nikoli v življenju mu ni bilo lahko, prav posebno hudo pa mu je bilo v dolgoletni boleznij.

Dragi Jaki! Počivaj mirno v zemlji, na katero si imel od svojega doma lep razgled! Zdaj gledaš nazaj na dom in bodi v duhu še vedno med svojo družino!

Ajnžik

Razstava živine priznanje rejcu, Kdaj bo na »Trati«?

**Dopisuj
v
svoje
glasilo**

NOVE CENE ZA ŽIVINO

Po podražitvi mesa veljajo od 1. avgusta 1983 dalje tudi nove odkupne cene klavne živine. Kmečki glas je nove cene, ki so dogovorjene za SR Slovenijo, že objavil 17. avgusta. Da bi spodbudili večjo prirejo mesa in s tem izboljšali oskrbo prebivalstva Koroške regije z mesom, je iz združenih sredstev gospodarstva prek TKB zagotovljena še dodatna premija 16 din po kilogramu žive teže, tako da veljajo za mlada pitana goveda iz pogodbene reje cene:

E razred	149,11 din
I. razred	145,04 din
II. razred	140,96 din
VK razred	132,82 din

Odkupne cene telet za nadaljnje pitanje:

	bikci	teličke
— mesne pasme in križanci	280 din	260 din
— sivo rjava pasma	260 din	240 din
— mlečne pasme in ostalo	240 din	220 din

Odkupne cene telet za klanje (izločenih iz pitanja):

— nad 80 kg žive teže	230 din
— do 80 kg žive teže	210 din

Teleta za pitanje morajo znati piti iz vrča.

Vsa teleta za pitanje in zakol odkupuje zadruga.

Ivan Uršič, dipl. ing. agr.

PREMIJA ZA ZREJO KLAVNIH PRVESNIC

Za zrejo klavnih prvesnic, ki vzredijo vsaj eno tele za nadaljnje pitanje, lahko dobijo rejci posebno premijo, ki znaša:

- 10.000 din po živali v nižinskih območjih
- 15.000 din po živali v hribovskih območjih

Cilj premij za zrejo klavnih prvesnic je povečati vzrejo telet za pitanje, povečati stalež živine in prirejo mesa z rejo in obrejitvijo telic, namenjenih za pitanje.

V ta namen je treba pripustiti vse zdrave rastne telice, ne glede na poreklo, da vsaj enkrat telijo. Tako pridobljena teleta

je treba vključiti v organizirano pogodbeno pitanje, prvesnice pa se po odstavitvi telet dopitajo in prodajo v zakol.

Kolikor bi prvesnice rjave in lisaste pasme pokazale po telitvi ustrezno mlečnost, je predvideno po selekcijskem programu, pa se lahko vključijo v nadaljnjo plemensko rejo, za kar so predvidene še dodatne premije za povečanje staleža krav.

Za uveljavitev premije za zrejo klavnih prvesnic mora vsak rejec skleniti posebno pogodbo z zadrugo. Zato priporočamo, da se čimprej zglasite pri svoji združni pospeševalni službi, kjer so na voljo natančna navodila in možnost, da sklenete ustrezno pogodbo.

Ivan Uršič, dipl. inž. agr.

KMETIJSKI NASVETI

Skladiščenje krompirja

Semenski in jedilni krompir moramo skladiščiti, saj bomo prihodnje leto sadili gomolje, ki smo jih to jesen izkopal.

Gomolj je živ del krompirjeve rastline, ki diha in ko se postara, začne kaliti. V skla-

dišču ostanejo gomolji tudi 9. mesecev in več. Takoj po izkopu gomolji še ne kalijo, četudi so za to ugodni pogoji. To je obdobje mirovanja, ki traja 8 do 16 tednov. Ta čas pa je odvisen od pogojev v prostoru, kjer krompir

skladiščimo. V topli kleti začno gomolji kaliti prej in obratno. Mirovanje je najdaljše pri nespremenljivi temperaturi +5°C. Zato je osnovni pogoj, da ostanejo gomolji zdravi in sveži ta, da kletna temperatura ne presega +5°C. Tudi dihanje gomoljev je odvisno od temperature. Najmanjše je pri +5°C. Pri višjih in nižjih temperaturah pa se dihanje poveča. Isto velja tudi za toploto, ki se pri tem sprošča.

Poleg dihanja in kalitve pa gomolji v skladišču tudi oddajajo vodo, oziroma izhlapevajo. Intenzivnost izhlapevanja je odvisna od vlažnosti zraka in prepustnosti kože na gomolju. Kadar je zrak z vlago zelo nasičen, izhlapevanja ni. V takih pogojih pa krompir ne moremo dalj časa skladiščiti, saj je potrebno prostor večkrat zračiti, s tem pa pospešujemo tudi izhlapevanje.

Da se izognemo prevelikemu izhlapevanju, zračimo samo tedaj, ko je relativna zračna vlažnost visoka, razlika v temperaturi med njivo in krompirjem pa majhna. Izhlapevanje je močno odvisno tudi od prepustnosti kože. Pri mladih in nedozorelih gomoljih je prepustnost kože večja, s starostjo gomoljev pa se prepustnost zmanjšuje.

Krompir, ki ga skladiščimo, mora biti suh. Če kopljemo vlažen in prsten krompir, ga moramo čimprej osušiti. Pri izkopu moramo paziti, da gomoljev ne poškodujemo. Nevarni so rotacijski izkopalniki, ki pri nepravilnem delu gomolje zelo poškodujejo. Razen tega moramo z izkopom počakati toliko časa, da se kožica na gomoljih dovolj utrdi.

Če je krompir obtolčen, moramo temperaturo v skladišču za nekaj časa povečati na 15°C, da se rane na gomoljih zarastejo. Po nekaj dneh pa moramo temperaturo v skladišču znižati na +5°C.

Pri tem temperaturo znižujemo postopoma, vsak dan za 2°C. Če pade temperatura v skladišču pod 4°C, postane krompir zaradi pretvorbe škroba v sladkor manj kvaliteten. Krompir postane sladak in porabniki ga odklanjajo. Tudi za seme taki gomolji niso primerni, saj spomladi slabo kalijo.

Če ponovimo glavne napotke pri skladiščanju krompirja, bi jih strnili v naslednje:

- skladiščimo vedno suh in čist krompir,
- prve dni naj bo temperatura v skladišču okoli 15°C, da rane na gomoljih čimprej zacelijo,
- po petih dneh temperaturo znižamo na +5°C,
- relativna zračna vlažnost naj bo vsaj 90%,
- skladišče moramo vsaj enkrat tedensko zračiti.

60 let Rok Gorenšek

No, pa je dosegel častitljivi življenjski jubilej — 60 let tudi naš Rok Gorenšek. To je tisti Rok, ki pomaga oblikovati naše glasilo že od vsega začetka, oziroma ga popestri s svojimi raznovrstnimi članki, ki jih bralci zagotovo z veseljem prebirajo.

Težko je izbrati besed in opisati prehojeno življenjsko pot. 60 let našemu slavljenju po videzu nikakor ni prisoditi. Uradni podatki le potrjujejo, da si je naš sodelavec, prijatelj in svetovalec nadel šesti križ. Kot pravi Rok sam, je v teh letih doživel marsikaj hudega in slabega, saj mu ni prizanesla niti vojna vihra, v kateri je bil Rok kot aktiven vojak udeleženec najbolj srditih borb. Iz njegovega pripovedovanja spoznaš, da je v njegovem življenju vedno prisotna misel, da se hudo vedno pozabi, da za slabim vedno pride boljše, če temu podrediš tudi svojo ustvarjalnost, ki pa je pri Roku vsekakor ne manjka. Prav ta ustvarjalna žilica mu daje vedno nove moči, da bi dosegel vse svoje življenjske cilje.

Rok Gorenšek se je rodil 10. avgusta 1923 pri p. d. »Lužniku« v Podgori pod Uršljo goro v Kotljah. Leta 1947 se je zaposlil na žagi Cehnar v Kotljah in v letu 1948 je delal šest mesecev pri GG Slovenj Gradec. 1. julija 1948 pa ga

življenjska pot pripelje v združne vrste in ostal jim je zvest vse do danes. Združno kariero je začel torej pred 35 leti v KZ »Prežihov Voranc« v Kotljah kot njen upravnik. To je bila zadruga, ki se je imenovala po rojaku — »Hotuljcu«, na katerega je Rok tako ponosen, saj zna povedati vso hotuljsko zgodovino. To so bili pionirski časi, ko je bilo treba najprej zgraditi streho nad glavo in tudi lep združni dom v Kotljah je iz tistih časov.

V letu 1961 je prišlo do združne reorganizacije v KZ Prevalje. Vmes pa so bile študijske obveznosti v SKŠ v Vrblju. Pa zopet nazaj v prevaljsko zadrugo, kjer so bili takrat hudi časi, ni bilo prave družbene podpore za delo v združništvu. Rok pravi, da je bilo takrat težko in tudi lepo, saj smo bili malo mlajši, takrat pa je tudi vse lažje. Rad se spominja tistih časov, ko je na terenu sklepal kooperacijske pogodbe, pa urejal planinsko pašo, od Macigoja do Riške gore. Leta 1976, ob nastanku Koroške kmetijske zadruge, Rok svojo dejavnost preusmeri na področje opravljanja del varstva pri delu, saj postane referent za VPD v KKZ. S tem prevzame odgovornost oz. skrb, da tristočlanskemu delovnemu kolektivu KKZ pomaga ustvarjati in zagotavljati takšno delovno okolje, ki zagotavlja njihovo telesno integriteto, zdravje in osebno varnost pri delu.

Še bi bilo potrebno povedati o našem jubilarju. Ne smemo pozabiti njegovega aktivnega delovanja v sindikalni organizaciji KKZ, kjer že nekaj let predseduje predsedstvu konference. Pohvale vredna je tudi njegova družbenopolitična aktivnost v njegovi KS Kotlje, zadnje čase posebno v gasilskem društvu, kjer opravlja funkcijo predsednika.

Dragi Rok, tvoji sodelavci v KKZ, kmetje — združniki in vsi, ki te poznajo, ti želijo ob tvojem življenjskem jubileju še na mnogo let in dobrega zdravja in družinske sreče.

Jože Krevh

Jože Pratnecar, inž.

SODOBNO PRIDOBIVANJE IN HLAJENJE MLEKA

5

(Nadaljevanje iz 6. številke)

1. Pulzatorji morajo delovati v pulzacijskem razmerju 70 : 30, oziroma je možna nastavitev.

2. Tudi pri nizkem vakuumu — okrog 40 KPa morajo pulzatorji dosegati 60 taktov na minuto.

3. Vakuum ventil naj ima servo krmiljenje in ga je možno nastaviti tudi na nizek vakuum okrog 40 KPa.

4. Pri čiščenju krogotoka morajo sodelovati tudi pulzatorji.

5. Za sigurno delovanje in vzdrževanje je pomembna zanesljiva vgraditev, posebno če gre za preureditev sistema.

Vzdrževanje BIO — MOLZNEGA STROJA je zelo enostavno. Brezhibno delovanje za izstop zraka je možno enostavno kontrolirati in to s prstom. Majhne cevke za vstop zraka na sesnih čašah je potrebno obnavljati na pol leta, ventil za izstop zraka pa na dve leti.

Silikonse gume je boljše zamenjati s perbunan (nitril) kaučuk sesnimi gumami.

PRIPRAVE ZA HLAJENJE MLEKA:

so vse vrste bazenov za hlajenje mleka. Če smo mleko pridobili higiensko s korektno molžo, moramo ga potem tudi hitro in učinkovito ohladiti na 4°C in to s direktnim hlajenjem. V hladilnih bazenih, ki so proizvod Gorenje — Fecro traja hlajenje pod 3 ure. Bazeni so testirani doma in v tujini. V programu proizvodnje so bazeni od 100 l do 2500 litrov. Proizvodnja BHN traja že nekaj let. Precejšen del le-ta gre v izvoz, pa tudi za domačo rabo jih je precej.

Pri hladilnih bazenih od 200 litrov naprej je razvita priprava za izkoriščanje toplote dobljene pri hlajenju mleka z boilerji. Hladilnemu bazenu nad 1000 litrov se bo v prihodnje dodala še priprava za avtomatsko pranje, kajti pranje bazenov je zelo težko in zamudno delo.

Tudi sistemi hlajenja so sestavljeni iz vrste elementov, sklopov, agregatov in aparatov.

— Posoda s pokrovom in uparjalnikom je izdelana iz nerjaveče pločevine. Uparjalnik ima posebno obliko točkastega dna, ki omogoča učinkovito direktno hlajenje mleka.

— Hladilni agregat je vedno prilagojen na velikost bazena, čas hlajenja in optimalno rabo energije.

— Programator s časovnim relejem samodejno uravnava delovanje hladilne priprave in mešanje mleka in to z ozirom na temperaturo mleka in željeno ohladitev.

Pri hlajenju mleka se sprošča energija. Toplota, ki se v bazenih za hlajenje mleka sprošča, se preko kondenzatorja izgublja neizkoriščena v okolico. Torej večina priprav za hlajenje mleka ima lahko priključene boilerje, ki nam dajo dvojno korist. Hladijo nam hrano, mleko in istočasno ogrevajo potrošno vodo. Gorenje — Fecro je kmalu po začetku proizvodnje bazenov za hlajenje mleka uvidel opravičenosti teh rešitev in dopolnil svoj program, s pripravami za ogrevanje potrošne vode s kondenzatorsko toploto.

Z ozirom na način ogrevanja potrošne vode razlikujemo dva sistema:

— Sistem s neposrednim ogrevanjem sanitarne vode

— Sistem s posrednim ogrevanjem sanitarne vode

Sistemi za koriščenje kondenzatorske toplote priprav za hlajenje mleka so sigurno ena najboljših oblik racionalne rabe energije. Tudi glede investicijskih stroškov imajo ti sistemi prednost v primerjavi z drugimi rešitvami.

Avtomatsko pranje hladilnih bazenov vakuuma nad 1000 l naprej je tudi v proizvodnem programu Gorenje — Fecra. Z njimi se želi doseči boljši efekt pranja ter rešiti ljudi težavnega dela. Priprava za avtomatsko pranje hladilnega bazena je sestavljena dejansko iz dveh delov — del, ki omogoča jemanje sredstev in dela, ki omogoča mešanje sredstev za čiščenje in njegovo brizganje.

Pri tem se morajo rabiti sredstva za pranje in razkuževanja hladilnih bazenov:

1. Morajo topiti, oziroma preprečevati tvorbo mlečnega kamna.

2. Ostanke mleka se morajo zanesljivo raztopiti in ne smejo se ponovno nalagati.

3. Ne smejo čistilna sredstva delati veliko pen.

4. Dezinfekcijsko delovanje mora zajeti vse drobnoživke v mleku.

5. Sredstva morajo biti delujoča tudi v nedovolj toplih sredinah.

6. Ostanke pri pranju na koncu ne smejo imeti kakršnihkoli učinkov.

Za zaključek lahko rečemo, da se samo z uporabo odgovarjajočih sredstev za čiščenje na bazi alkalnega aktivnega klora in fosforne kisline, lahko na področju higiene mleka dosežejo dobri rezultati. Vse priprave pri pridobivanju mleka, ki pridejo v stik z mlekem, morajo prati in čistiti alkalno ter kislo.

Zavedati se vedno moramo, da potrošnik od proizvajalca pričakuje higiensko mleko. Pričakuje s sigurnostjo, ker vsi oni, ki sodelujejo v proizvodnem procesu morajo skrbeti, da bodo pričakovanja izpolnjena do potrošnikov mleka.

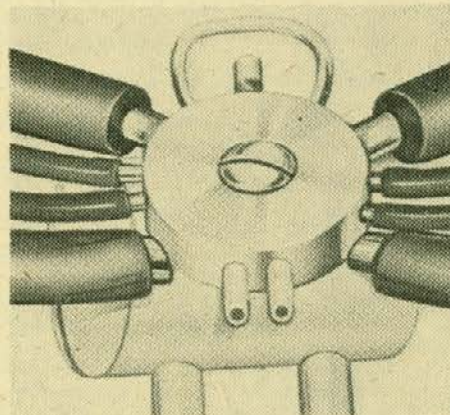
PROGRAMIRANO KRMLJENJE Z MOČNO KRMO:

nam dejansko omogoča racionalno rabo močne krme. V bližnji bodočnosti se napoveduje, da žita ne bomo veliko rabili za živalsko hrano, posebno ne za prežvekovalce. Vse bolj prevladuje v svetu zahteva, da je žito hrana za ljudi.

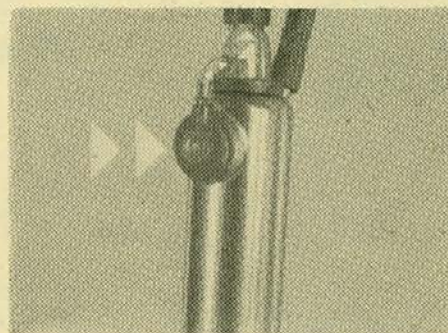
Pri proizvodnji mleka moramo molznice optimalno krmiti in zato je raba močne krme tudi razumljiva. Vemo, da z osnovno krmo lahko dosežemo proizvodnjo mleka nad 3500 do 4000 litri, naprej pa moramo dokrmeljati z močno krmo.

Velja nekeje nezapisano pravilo, da mora dati krava molznica za vsak kg močne krme pri dokrmeljevanju 2 l mleka. Ročno močne krme je zelo zamudno in tudi težko delo. Na ta način tudi ne dajemo kravam točnih količin močne krme, del le-te, pa jim lahko pojedjo tudi sosedne. Z programiranim krmiljenjem z močno krmo pa te pomanjkljivosti odpravimo.

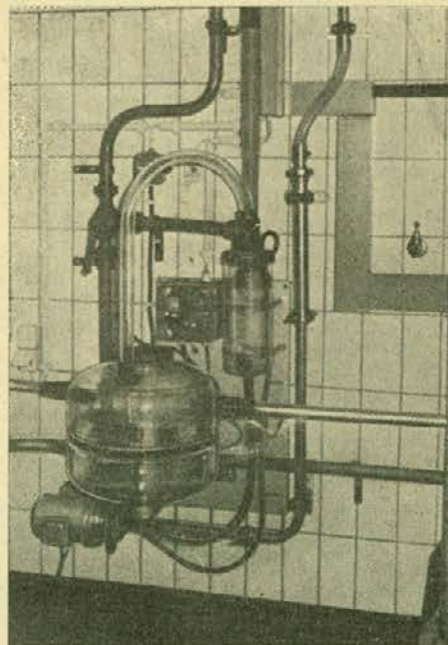
Možni so danes sistemi programiranega krmiljenja z močno krmo za vezano rejo in pa za prosto rejo govedih. Če imamo v hlevu urajen sistem za programirano krmiljenje, prihranimo na živem delu od 7—10%. Obvlada se program krmiljenja črede do 1000 krav, s tem da je možno priključevati do 25 — krmilnikov. Krmi se lahko z eno ali dvema komponentoma močne krme. Opravi se lahko 6 krmiljen z dozacijo krme 300 gr/minuto. Z racio-

Bio-molzni stroj ima poseben kolektor z dvojnimi kanali za vsako stran, kar ima za posledico dober odvod mleka

Princip delovanja bio-molznega stroja je v dovajanju zraka v medprostor sesne čaše in sesne gume vsled izravnave podtlaka

Zbiralec mleka s pretočno črpalko. Vgrajen je lahko v molzišču ali mlekarnici

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

nalnim krmjenjem dosežemo, da ni preobremenitve vampa. Letno dosežemo prihranek na močni krmi do 400 kg na kravo. Registrira se dnevna poraba močne krme skupaj in poraba v posameznih boksih. Sistem programiranega krmjenja z močno krmo je cenjen po tem, kakšen program je sposoben izvajati in kako je ločen, oziroma siguran pri krmjenju.

ELEMENTI, SKLOPI IN APARATI:

— Krmilni boks je dejansko prostor, kamor pride molznica 2–6-krat dnevno, kjer dobi programirano količino močne krme. Krmilni boksi so lahko odprti ali pa zaprti, oziroma obiti z različnimi ploščami — deskami, odvisno od ogrođa boksa.

— Krmilni avtomat ima za nalogo v sistemu, da na osnovi programa in prepoznavanju krave molznice (po 5–15 × preverjanju) da določeno količino močne krme v krmilno posodo.

— Rezervoar za močno krmo je dejansko silos napravljen iz pločevine ali PVC materiala. V njega se s posebno pripravo skladišči močna krma v rinfuzi.

— Odvzem močne krme iz silosa in njeno transportiranje omogočajo transportni elementi, ki so spiralne oblike in žene jih elektromotor. Močno krmo potiskajo po kovinskih ali PVC ceveh. Te cevi se ne sme nikoli montirati prestrmo, ker takrat je transport močne krme otežkočen.

— Prekladanje močne krme je v krmilno posodo. Krmilne posode so lahko ovalne ali okrogle oblike. So lahko fiksne ali gibljive izvedbe. Gibljive v tem smislu, da je možno krmilne posode spustiti v vertikalni položaj, ter jih tudi s curki vode dobro oprati.

— Sprejemnik — oddajnik je aparatura, ki je nameščena na krmilnem avtomatu (ob krmilnem avtomatu) in je dejansko zadolžen za prepoznavanje in premerjanje (identifikacijo krav), ki na osnovi programa sestavljenega po proizvodnji mleka (ali drugih pokazateljev), odreja količino močne krme. Močno krmo dobi samo takrat, ko pride v krmilni boks k avtomatu krava molznica, ki ima okrog vratu posebno ovratnico — RESPONDER.

— RESPONDER ovratnica je dejanska osebna izkaznica molznice, katero mora prepoznati in pregledati sprejemnik — oddajnik in šele tedaj žival dejansko dobi programirano obročno količino močne krme na razpolago, katero lahko hitro požre v samem boksu.

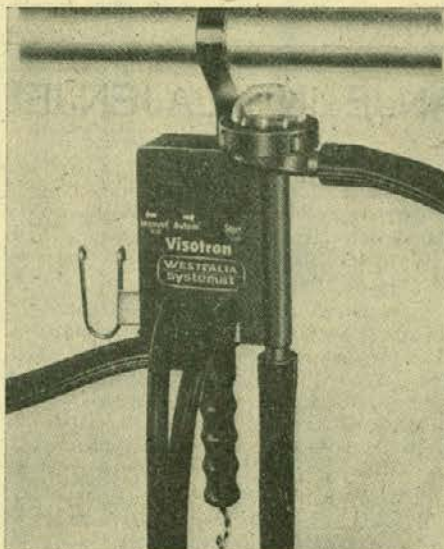
— V centralo podatkov vnašamo podatke, ki so zanimivi za gospodarstvo kot celoto oziroma posamezne živali. Podatki so programirani s programom, ki je bolj ali manj zahteven. Podatke v centralo vnašamo s posluževalcem.

— Zahtevnejše izvedbe sistemov programiranega krmjenja imajo zraven še izpisovalce, ki evidentirajo rabo močne krme z ozirom na program. Poznani so tudi že prikazi evidence porabe s video — prikazi.

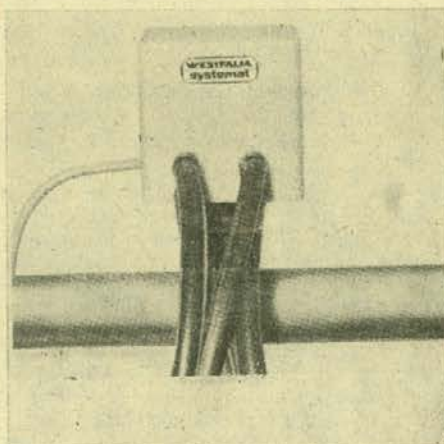
Sisteme programiranega krmjenja z močno krmo danes predlagajo za reje od 20–25 krav naprej, predvsem pa za prosto rejo. Danes ugrajeni sistemi za programirano krmjenje pri nas so v glavnem uvoženi. Prvi domač sistem bo montiral »EI«, na farmi KZK — Kranj na Gorenjskem.

Vsa oprema za pridobivanje in hlajenje mleka izdelana v Gorenje — Fecra se bo preizkušala tudi v lastnem preizkuševalnem centru, ki bo organiziran v bližini tovarne in bo na razpolago za ogled kupcem, kot tudi bodočim uporabnikom opreme. Iz prve roke bo možno pokazati funkcionalnost in uporabnost posameznih sistemov za molžo, hlajenje mleka, kot tudi programirano krmjenje z močno krmo.

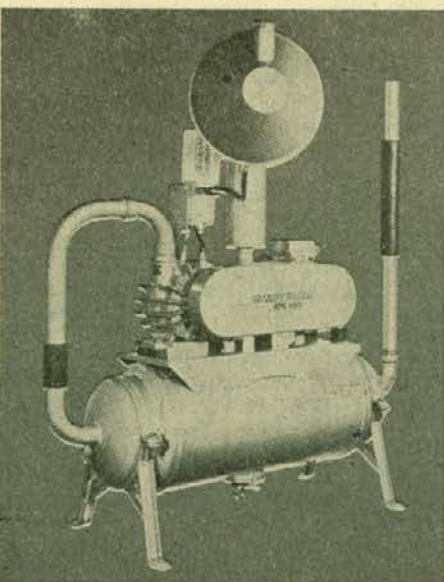
mag. Ivan KUDER, dipl. ing. agr.

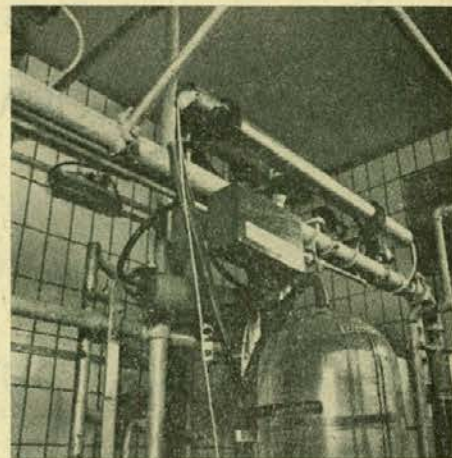
Kontrola molže s Visotromom, ki deluje na principu pretoka mleka

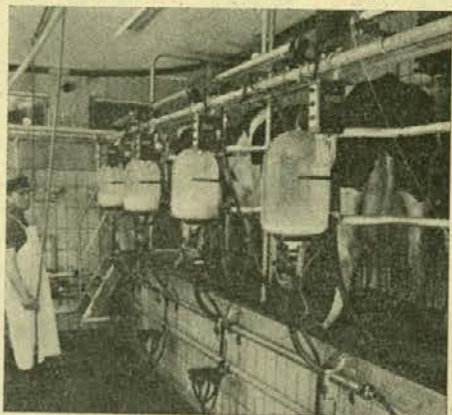
Pri sistemu molže v molzišču se uporabljajo dvojni el. pulsatorji

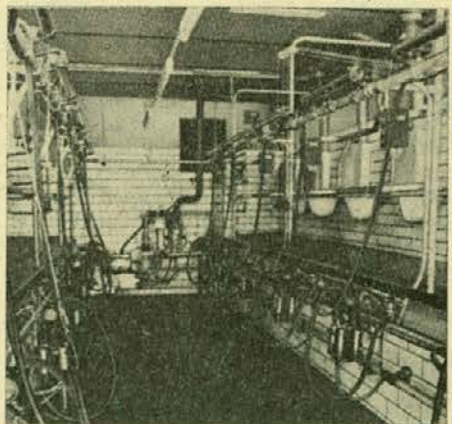
Vakuumski agregat s pretokom zraka nad 200 l. Crpalka je oljna

Molzišče z menzurami za kontrolo namolženega mleka. Molzne enote se snemajo avtomatsko

Molzišče Ribja kost zagotavlja dobro higieno in storilnost pri molži

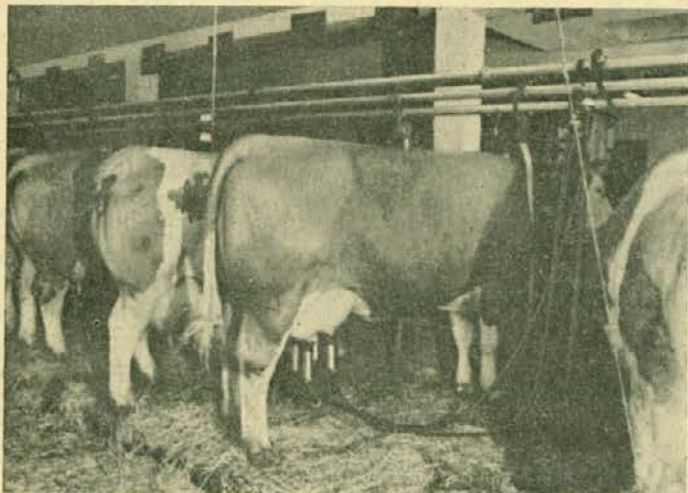

Molzišče z vgrajenimi vodi na nivoju tal

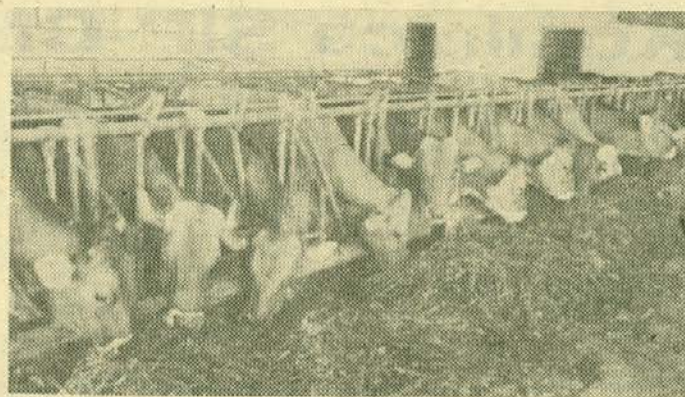
V razvojno-proizvodnem programu G. Fecra so:

- Vakuumski agregat
- Kolektor
- molzna enota
- ogrođe molzišč
- mlekovodni elementi z mlekovodom

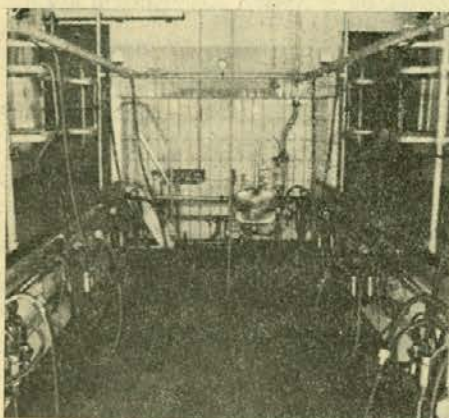

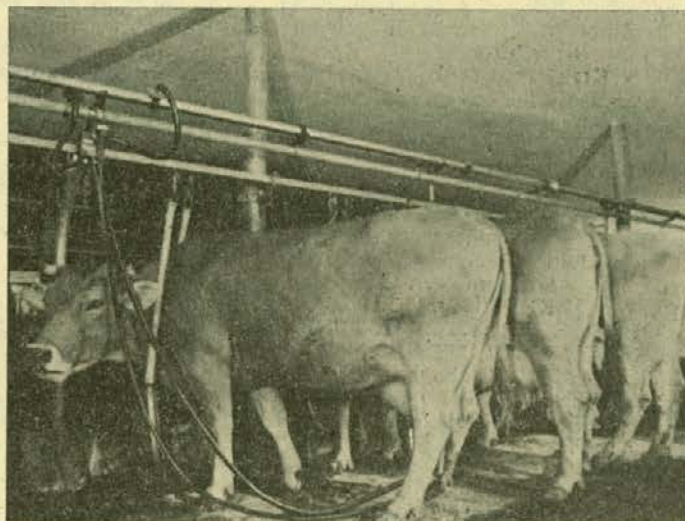
Sistem molže v mlekovod za vezano rejo (jarem). Molža je kontrolirana Z Visotromom

Glede na število živali, vrsto gradnje, razpoložljivo delovno silo in prednosti se rejci odločajo o načinu reje

Molžišče ima vgrajeno avtomatsko snemanje molzних enot

Sistem molže v mlekovod za vezano rejo v višini 180 cm. Molža je kontrolirana z Visatomom

NI BIL SAMO NESREČNI SLUČAJ, NI SE NAM SAMO »PRIRAJMALO«, BILI SMO TUDI SAMI KRIVI

Nekaj vprašanj in odgovori povedo, kako varni smo pri delu doma v svoji hiši ali stanovanju.

Poti in dvorišča

So dovolj široke, pregledne, očiščene razne krame in navlake?

Stopnice in stopnišča, kjer je več kot 5 stopnic

Ali imajo varnostne ograje, oz. drogove za oprijemanje ob straneh?

Hodniki in veže

So dovolj široki in pregledni, čisti in brez nepotrebne krame?

Domače delavnice

Ali je orodje varno in brezhibno? Je spravljeno na primernem mestu? So nameščene in se uporabljajo varnostne naprave?

Steklena vrata

Ali so jasno vidna?

Preproge in tekači

So zavarovani tako, da ne drsijo?

Nevarnost, da ti spodrsne in padeš v kopalnici

Ali imaš rogoznico, ročaje in varnostni vložek?

Pričvrstitev zaves

Ali uporabljaš sobno varnostne lestev?

Čiščenje oken

Ali imaš na razpolago primerne priprave za čiščenje?

Strupi in strupene tekočine

Ali jih hraniš v zaprtih in posebno označenih steklenicah, v posebni omari — prostoru?

Razpršilci za lak in podobno

Ali več, da segreti nad 50° C lahko povzročijo eksplozijo?

Strehe

Ali so nameščeni snegobrani?

Balkonske ograje

So dovolj visoke, dovolj čvrste, imajo police, deske, letve — navpično v razmahu 8 cm?

Jame za odpadke, sodi za deževnico, plevel, bazeni in podobno

Imaš zavarovano tako, da nihče ne more pasti vanje?

Zdravila, čistila, vžigalice, vžigalniki

Jih otroci ne morejo doseči z rokami? So otroci poučeni o nevarnosti, ki jo ti predmeti predstavljajo?

Likalniki, kuhalniki

So zavarovani, da jih otrok ne more doseči?

Vtikači

Ali so zavarovani pred otroki, ko se igrajo?

Plastične vrečke

Otrok se lahko zaduši, če jo potegne čez glavo?

Puščica in lok

Ali ste otrokom prepovedali meriti na druge ljudi?

Ref. za VPD-KKZ Rok Gorenšek

Kosilnica SIP-CM-165

(Nadaljevanje s 3. strani)

Drugi tak stroj, ki se sedaj pri nas veliko uporablja, je traktorska rotacijska kosilnica SIP-CM-165. Zato dajemo tudi za delo z njo nujno potrebna **NAVODILA ZA VARNO DELO**.

1. Pomni: PRVA JE VARNOST!

Preberi in si zapomni dobro ta navodila.

2. Stroja se smeš dotakniti, le če je izklopljen pogonski motor.

3. Ne hodi in ne stoj preblizu stroja.

4. Obteži prednji del traktorja, če se zaradi teže kosilnice v transportnem položaju prednja kolesa traktorja dvignejo. Pritrdi kardansko gred z verigo.

5. Uporabljal vedno le kardansko gred s prostim tekom.

6. **NIKOLI** ne kosi brez varnostnega okrova kosilnice in varovalnega okrova klinastega jermenja.

7. Traktorist mora biti oblečen in opremljen v skladu s predpisi o varnosti pri delu (oprijeta obleka, treznost, preiščlenost in pripravljenost na določeno delo, poučenost o pravilnem in varnem delu, poučenost o nevarnostih pri delu z dotičnim strojem itd.).

8. V NOBENEM PRIMERU NE SME STOPITI S TRAKTORJA, PREDEN SE KOSILNI KOLUTI NE USTAVIJO, KAJ ŠELE Z ROKO ALI KAKIM PREDMETOM SEGATI POD ZAŠČITNO PLAT KOSILNICE MED OBRATOVANJEM.

9. Traktorist, ki dela s kosilnico, odgovarja za varnost ljudi, ki bi se nahajali v bližini košnje, prav tako mora preprečiti vsak dostop v nevarno bližino kosilnice.

NAVODILO ZA OBRATOVANJE

1. Vsak boben mora imeti 3 nože (rezila), ki morajo biti ali novi ali pa enakomerno izrabljeni (ne sme se delati z različno obrabljenimi noži).

2. Poškodovane ali obrabljene bobne je treba **TAKOJ** zamenjati.

3. Poškodovane ali obrabljene nosilce nožev je treba takoj zamenjati in **sicer po parih**.

4. Če začutiš pri delu občutno povečanje vibracij stroja ali kakšno koli drugačno spremembo šumov stroja, je treba delo in obratovanje takoj ustaviti. Šele ko se ugotovi vzrok in pomanjkljivost odpravi, se lahko z delom in obratovanjem nadaljuje.

5. **Pomni!** Najvišje dopustno število vrtljajev kardanske gredi naj bo stalno 540 obratov na minuto.

6. Pri transportu je treba biti previden zlasti pri vožnji po jamastih poteh in pri vožnji navkreber.

7. Ko prideš do travnika, ki ga boš kosil, stori naslednje:

a) kosilnico preklopi iz transportnega v delovni položaj;

b) takoj zatem prekontroliraj rezila, ki morajo biti pravilno nataktnjena na nosilne nastavke in biti prosto se vrteča;

c) prekontroliraj kardan, če je pravilno priključen;

d) vključi kardan in pri nizkih obratih motorja počasi z občutkom popu-

ščaj pedal sklopke, ker je prenosno razmerje med obrati kardanskega priključka in obrati kosilnih kolutov precej široko. Zatem počasi povečaj obrate motorja do take stopnje, da doseže priključek kardanske gredi 540 obratov na minuto. Med košnjo bistveno ne povečuj obratov, zmanjšati pa jih ne smeš;

e) šele pri doseženih 540 obratih spusti kosilnico in prični s košnjo;

f) pri košnji bodi zelo previden, zlasti pa na razne jame, izbokline, mejne kamne, razne šture, ki so včasih slabo vidni itd.;

g) kosilnica ima varnostno sklopko, ki ob trčenju ob kakšno oviro popusti in se kosilnica pomakne nazaj proti transportnemu položaju. Pri tem je zelo važno, da si zelo pazljiv na take pojave, in da takoj ukrepaš:

— najprej takoj izključiš pogon kardana in koles;

— obvezno počakaj na traktorju, da se kosilni bobni popolnoma ustavijo;

— dvigni kosilnico;

— sestopi s traktorja in z močnim sunkom potisni kosilnico spet v delovni položaj;

— ponovno prekontroliraj vse važnejše elemente kosilnice;

h) pri košnji bodi pozoren tudi na divjad, ki je rada v travi, zlasti na mlade srne in valeče fazanke. Če je mogoče prepreči vsako poškodovanje teh živali. Vsako najdeno žival ali gnezdo takoj odstrani z nevarnega kraja in po potrebi obvesti o najdbi najbližjega lovca;

i) po končani košnji in izklopljenem pogonu počakaj na traktorju, da se ko-

silni bobni popolnoma ustavijo in šele zatem postavi kosilnico v transportni položaj;

j) kosilnica mora biti v delovnem položaju in spuščena na tla nekoliko nagnjena naprej;

k) med delom drsi kosilnica po spodnjih kolutih. Pri tem je važno, da je bočni nagib pravilen in da sta oba podporna koluta enakomerno obremenjena;

l) rezila je treba redno kontrolirati in po potrebi menjati, kajti le ostra rezila omogočajo pravilno in uspešno košnjo;

m) pred vsako košnjo ali vsaj 2 krat tedensko je treba kontrolirati, če so dovolj pritegnjene matice na kosilnih in podpornih kolutih. Ti se namreč vrtijo pri košnji zelo hitro; pri prej navedenih obratih kardanske gredi 540 stopinj na minuto se vrtijo bobni 1920 obratov na minuto. Zaradi visokih obratov je zelo važno, da so vse matice pravilno pritegnjene. Poleg tega je zelo važno, da so vedno na kosilnem kolutu vsa 3 rezila. V nasprotnem primeru lahko manjkajoče rezilo povzroči neuravnovesčenost vrtečega se kosilnega koluta, kar lahko privede do močnih vibracij in nazadnje do hudih okvar stroja.

n) po končani košnji in izklopu pogona kardanske gredi je zelo važno, da ne pride ročica vklopa predaleč naprej, ker je s tem vključen pogon kardanske gredi preko diferenciala. To se pri mirujočem traktorju na zunaj ne opazi, po postavitvi kosilnice v transp. položaj pride križ kardana v kot 90 stopinj. Takoj po premiku traktorja bi prišlo do premikanja oz. vrtenja priključka kardanske gredi; to bi povzročilo lom kardana ali pa še hujše okvare.

ROK GORENŠEK

Vedno več takih hlevov imamo — žal še vedno brez strelovodov

Na Okrešlju in Kamniškem sedlu

Devetega julija zjutraj je bil promet na farni cesti na Prevaljah oviran. Skupina ljudi ni pustila naprej rednega avtobusa.

»Ali nas boste vi peljali? Ze pol ure čakamo!«

Šofer ni vedel pomoči, saj redne proge ne more odpovedati in pobrati izletnikov, če je njihov šofer malce predolgo spal.

Po intervenciji vodje izleta, ki je šoferja šel iskat domov, se je končno začel izlet delavcev in družinskih članov tovarne pohištva Prevalje.

Izletnikov se je nabralo kar za dva avtobusa, nevihta prejšnjega dne ni nikogar prestrašila. Vožnja do Velenja je bila običajna. Oviniki skozi Hudo luknjo so nekaterim povzročili prav neprijetne krče v želodcih in so »domače arcnije« iz nahrbtnikov potolažile starejše, za otroke pa so pomagali postanki in dihanje na svežem zraku. Cesta skozi Mozirje in naprej proti Logarski je postajala čedalje ožja, okolica zanimivejša, nekateri so videli to pokrajino prvič. V Lučah je bil spet postanek, nato pa sta avtobusa peljala skozi Solčavo v Logarsko dolino, obstala sta šele na parkirnem prostoru pod slapom Rinka.

Se dogovor s šoferjema, kje bosta čakala, pozdrav Ančki, ki se je odločila ostati kar v dolini in jo podrobno raziskati, pa se je skupina odpravila po prijetni poti navzgor. Šli bomo počasi, da ne bi prehitro pošla sapa, le Miha je želel kar po svoje prečkati ovinke, da ga starša nista dohajala.

Pod slapom smo si Orlovo gnezdo le bežno ogledali in se vzpenjali naprej, da bi čimprej ugotovili, kako mrzla voda je ob izviru Savinje. Še malo naprej skozi gozd do kočice na Okrešlju. Tu smo kar na soncu pred kočico zasedli mize, privlekli iz nahrbtnikov domače dobrote ter jih poplaknili s čajem, ki so ga servirale brhke točajke iz kočice. Po malici smo se odpravili naprej proti sedlu, točno po spisku, da se ne bi kdo izgubil.

Polovica jih je ostala pri koči in si privoščila nekajurni oddih sredi gora. Miha je končno rekel, da je bilo »miceno smotano« čakati na one s sedla, pa so se še pred njihovim povratkom spustili k slapu in si Orlovo gnezdo ogledali še od znotraj.

Ta mladi Frjat pri štirih letih in Valti pri petih pa sta bodrila vse odrasle, ko smo telovadili po ovinkih do stene in skalnatih »stop-

nica« proti sedlu. Milka je iz spoštovanja do strme skalnate poti hodila zadnja, pa je ob pogledu na zeleno travo na sedlu le premagala sivino in vsa srečna dospela do nove kočice. Dva tedna pred svečano otvoritvijo kočice smo že občutili vso njeno udobje, uživali ob prijaznosti oskrbnice.

Po kratkem počitku smo si ogledali Logarsko dolino od zgoraj, drug drugemu čestitali ob uspešnem vzponu in pred povratkom še opozorili fotografa, da ni pozabil slikati vseh skupaj in družine za tovarniški in lastni albumi. Pri povratku čez steno so se najvarneje počutili tisti »na štriku«, ob prihodu na kočico pa sta bila najsrečnejša oba vodnika, ker sta brez nezgode pripeljala vse nazaj. Še skupinski pasulj, nekaj proti žeji in sestop mimo izvira in slapa do prijetne senčice ob parkirnem prostoru. Tu pa je bilo veselo. Ob zvoških harmonike so se mladi zavrteli in je bilo kar težko odriniti naprej. Za tolažbo, ker je bila veselica v Gornjem gradu le malo preveč s poti, smo se ustavili v mozirskem gaju, občudovali lepo urejene cvetlične nasade in tudi lepo urejeno stojnico z osvežujočimi pijačami.

Vožnjo domov so popestrili v prvem avtobusu s pesnijo, v drugem s šalami in je bil lep dan kar prehitro zaključen.

Zadovoljni smo sklenili, da bomo še šli.

I. Kromprej

HILDI POLAJNAR ob zaključku zaposlitve

Hilda Polajnar

Kako iznenada je prišel čas tudi zate Hilda, da lahko odložiš svinčnik in skrbi v pisarni ter se posvetiš sebi in tvojim domačim, delovno mesto pri TOZD gozdarstva Črna pa prepustiš drugim.

V obdobju 35 let si bila delavna, pridna in skrbna in danes lahko rečemo, kako zaslužno je tvoje novo obdobje — upokožitev.

Tudi družbenopolitičnemu delu si posvečala veliko svojega prostega časa. Več let si bila tajnica naše sindikalne organizacije, članica delavskega sveta TOZD, članica centralnega delavskega sveta Lesne. Kot 30 letni članici zveze komunistov ti je bilo zaupano poslanstvo kot delegatu na 8. kongresu ZK v Ljubljani.

Vse zaupane naloge si opravljala vestno in natančno.

Kot mati samohranilka si danes lahko ponosna in mirno uživaš zadovoljstvo v tem, da si storila vse, da si sina Bojana vzgojila v dobrega, poštenega, uspešnega strokovnjaka in družbenega delavca.

Zahvaljujemo se ti za dobro delo in tovariške odnose. Prosimo, da nam oprostiš, če smo ti včasih tudi ponagajali.

Skrbi za svoje zdravje, da ga ohraniš in ostaneš še naprej tako vedra in krepostna!

Ne pozabi na nas, vračaj se, da Te ne bomo preveč pogrešali.

Milada Černovšek

RUDI REBERNIK ODHAJA V POKOJ

Rudi Rebernik

V mesecu maju 1983 smo se v tovarni ivernih plošč Otiški vrh poslovili od sodelavca Rudija Rebernika.

Deset let je delal v naši tovarni, prej pa vseskozi v gozdarstvu. 1. 6. letos je bil invalidsko upokojen.

Rudi Rebernik se je rodil 4. aprila 1925 kot najmlajši otrok na najemni grofovski kmetiji pri Kristavčniku v Plešivcu. Ze kot otrok se je

spoznal z gozdom, ko je pasel živino po gozdovih. Zelo rad pa je prebiral knjige, ki si jih je izposojal v šolski knjižnici.

Po končani osnovni šoli je začel delati pri takratni grofovski gozdni upravi v Plešivcu.

Vojna leta je preživel v ujetništvu, po novem letu 1956 pa se je zaposlil pri takratni gozdni upravi Slovenj Gradec kot gozdni delavec — sekač. Gozdni obrat Slovenj Gradec je zgradil stanovanjski trojček na Plešivcu. Tja se je preselil Rudi s svojo družino.

Štirinajst let je vodil revir v Plešivcu. Leta 1973 je zaprosil za preместitev in dobil mesto vodje skladišča lesne surovine v novozgrajeni tovarni ivernih plošč v Otiškem vrhu. To delo je opravljal do upokožitve.

Rudi, sprejmi iskreno priznanje in zahvalo za vse, kar si dobrega in koristnega storil. Ko nas zapuščas, odnesi s seboj prijetno zavest, da si svoje naloge dobro opravil. Zelimo ti še vrsto let trdnega zdravja in zadovoljstva.

Sodelavci

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Ludvik Morl, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Klišej in tisk: CGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1983.

V DELOVNI SKUPNOSTI SO SE V LETOŠNJEM LETU UPOKOJILI SODELAVCI

KOLETNIK JUSTINA IN ZDOVC MARIJA

V prvih mesecih letošnjega leta sta polno delovno dobo izpolnili tovarišici Koletnik Justina in Zdovc Mara, delavki računovodskega sektorja.

V življenju sta doživljali marsikaj skupnega.

Obe sta kot odraščajoči deklici občutili grozote vojne, prva kot izseljenka v Bosni, druga v domačem kraju. Obe sta se po končani osnovni šoli 1. januarja 1947 zaposlili pri takratni gozdni upravi. To so bila leta, ko je bilo potrebno prijetei za vsako delo, čez teden za kakršenkoli pisarniško, ob so-

botah in nedeljah udarniško. Obe sta ostali zvesti gozdarstvu in lesni industriji na Koroškem vseh 35 let, ostali sta zvesti knjigovodskim pravilom, ki sta jih vso delovno dobo opravljali vestno in požrtvovalno. Pogosto je v teh letih delovnik trajal od jutra do pozne noči.

Nešteto mladih delavk na naših TOZD in delovni skupnosti se je učilo ob njih bogatih delovnih izkušnjah.

Zelo mladi sta začeli z delom, zato odhajata še polni moči. Sodelavci jima želimo še veliko zdravja in toliko elana pri njihovih konjičkih, kot sta ga imeli pri delu.

TONE JEROMEL

Toneta smo na skupnih službah vsi poznali. Štiri leta je pri nas opravljal dela kurirja. Od tistega nesrečnega tretjega novembra 1981, ko je bil udeležen v nesreči pri obnovi poslovne stavbe TOZD Blagovni promet, pa smo ga le redko videvali. V bolnišnici in doma je bil.

Ni si več toliko opomogel, da bi spet prišel med nas; 24. junija letos je bil invalidsko upokojen.

Tone Jeromel se je rodil 6. maja 1939 v Mislinji. Otroška leta je preživel v domačem kraju. Po končani osnovni šoli se je izučil za mizarja v naši tovarni v Pamečah, nato je tri leta opravljal delo pomočnika v tovarni. Po odsluženju vojaškega roka je bil sprejet v Novo opremo za vodjo strojne delavnice, nato pa je delal na našem gradbenem obratu kot vodja mizarске delavnice. Zaradi okvare hrbtenice je postal invalid III. kategorije in s tem svojega dela ni smel več opravljati.

Pri nas se je zaposlil 1977 leta in svoje delo pridno in vestno opravljal. Sodelavci mu želimo, da bi kljub bolečinam, ki so mu ostale, užival med svojimi domačimi in nas še kdaj obiskal.

V SPOMIN ZOFIJI LENART

Utrujena od dolgega napora je v 80. letu večno zaspa.

Rodila se je v Starem trgu pri »Šteflnu«. Ko ji je bilo osem let, ji je umrla mama. S trinajstimi leti je šla služiti k starejši sestri za dekle. Pred 54 leti se je poročila na Klančnikovo posestvo v Raduše. Rodilo se jima je 10 otrok, od katerih so trije umrli v rani mladosti. Njeno življenje je bilo en sam dolg naporen delovnik. Preživela je dve vojni; sodelovala je v NOB. Ker so dajali hrano partizanom, so sami trpeli veliko pomanjkanje.

Ko ji je pred 13. leti umrl mož, ki je bil član zelene bratovščine in zaradi naravnega humorja pri vseh zelo priljubljen, se je preselila za eno leto v Nemčijo, da bi lažje prebolela to kruto bolečo praznino.

Ker so ji moči že opešale, da ni mogla več na polje, je doma kuhala in pospravljala, da sem jaz lahko delala. Kako je bilo prijetno, ko smo prišli od kod in sedli za polno mizo.

Pogrešamo te, draga mama! Povsod se je naselila praznina.

Vsi tvoji

Mihaela Lenart

V SPOMIN

Ze eno leto v grobu spiš, a v naših srcih še živiš, ne mine ura, ne dan, povsod si z nami ti navzoč.

18. septembra mineva težko in žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil lju-bi mož, sin in brat

PETER OŠLAK

Čas beži, bolečina v naših srcih pa ostaja. Kruta bolezen ti je pretrgala nit življenja v tvojih najlepših letih, nam pa vzela glavno oporo, katere bi bili sedaj najbolj potrebni.

A z nami še vedno živita tvoj glas in nasmeh kot smo ga bili vajeni in težka je resnica, da te ni več med nami. Ne moremo dojeti krute resnice, da se med nas nikoli ne vrneš.

Vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižgete svečke in poklanjate cvetje, iskrena hvala. Hvala pa tudi vsem, ki ste nam v tem najtežjem letu v našem življenju kakorkoli pomagali in nas tolažili.

Zaljujoči: žena Štefka, otroci Peter, Rajko in Cveta, mama, brata, sestre in ostalo sorodstvo.

DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE

Posebna naloga naše delovne organizacije je, da dopolnilno izobražuje že zaposlene strojepisne, stenografske in druge administrativne kadre.

Naš izobraževalni center organizira specialne tečaje za dopolnjevanje strokovne izobrazbe in za pridobivanje nekaterih potrebnih znanj in sposobnosti s področja administrativnih del in nalog. Tečaji so namenjeni vsem, ki potrebujejo ta znanja pri svojem sedanjem ali bodočem delu v administraciji. Tečaji so namenjeni tudi za strokovne delavce raznih poklicev.

Prosimo vas, da posredujete vašim delavcem informacijo, da bo v tekočem šolskem letu tukaj izobraževalni center, podobno kot prejšnja leta, priredil naslednje oblike dopolnilnega izobraževanja: leta, priredil naslednje oblike dopolnilnega izobraževanja:

Tečaj za tajnice in druge administrativne delavke

Specialni administrativni tečaj

Stenodaktilografski tečaj

Strojepisni tečaji začetne in nadaljevalno-višje stopnje

Stenografski tečaji začetne, nadaljevalne in debatne stopnje

Tečaji in seminarji po naročilu in posebnem programu organizacij

Pouk v Tečaju za tajnice in Administrativnem tečaju poteka po posebni tečajniško-seminarski obliki z občasnimi predavanji in s študijem doma. Ta način izobraževanja je zelo ugoden, ker so namesto pogostih predavanj le občasni seminarji. Urnik teh predavanj se določi povsem sporazumno z obiskovalci.

Ta način izobraževanja je zelo primeren tudi za tiste, ki so oddaljeni od Ljubljane ali pa so morda preobremenjeni z delom v službi in doma.

Skušajte omogočiti obisk ustreznega tečaja tudi s povračilom stroškov. Zlasti opozarjamo na Tečaj za tajnice in na specialni Administrativni tečaj, ki sta pomembna za vse, ki delajo v administraciji. Če se katera vaša administrativna delavka oz. če se vaša organizacija zanima za ta ali oni tečaj, vas prosimo, da nam to sporočite. Poslali vam bomo takoj Program za vse strokovne izobraževalne tečaje s podrobnim opisom tečajev in vsemi drugimi navodili.

Birotehnični in stenodaktilografski

izobraževalni center DSSA Ljubljana

Roška cesta 19 — Telefon: 314-937 in 314-322

KRAMOLCU V SLOVO!

Vest o Kramolčevi smrti nas je globoko prizadela. Bil je nadvse ponosen Šentanelc, pošten, plemenit in zelo priljubljen koroški kmet.

V naše samoupravne organe je bil izvoljen že od vsega začetka, to je od leta 1963, ko je postal prvi predsednik sveta kmetov-lastnikov gozdov.

Kramolčevo ime je z velikimi črkami zapisano v naši gozdarski kroniki, in mu kot prvemu predsedniku SKLG in dolgoletnemu aktivnemu članu gre vsa zahvala za njegovo požrtvovalno in zelo ustvarjalno delo.

Koroški kmetje in gozdarji smo se dne 31. 7. 1983 poslovili od našega sodelavca. Naj mu bo lahka koroška zemlja!

TOK Gozdarstvo Ravne

ZAHVALA

Kje si ljuba mama,
kje tvoj mali je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.

Ob boleči izgubi naše dobre mame, babice in prababice Zofije Lenart se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali ter darovali vence in cvetje. Posebna zahvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem iz Sel za ganljivo petje, govorniku tov. Jožetu Kocjanu na domu, 92-letnemu župniku Simonu Kotniku in tov. Holcu za iskrene poslovilne besede ob odprtem grobu. Prav tako iskrena zahvala gasilcem iz Raduš in Starega trga, še posebej tov. Francu Arehu za vso izkazano skrb in pomoč ob pogrebu, iskrena zahvala TOZD za PIT promet Slovenj Gradec za vso pomoč.

Zalujoči: sin Adolf, Jože, Ivan, Viktor, hčerke Mira, Francka, Zofka z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta Jerneja Groša iz Mislinje se iskreno zahvalujemo TOZD gozdarstvu Mislinja za pozornost, ki ste jo izkazali svojemu upokojencu. Hvala za darovani venec, za godbo in udeležbo pri pogrebu. Posebna hvala Jožetu Tretjaku ter Ivanu Golobu za lepa poslovilna govora. Hvala č. duhovnikoma za opravljen obred ter hvala pevskeemu zboru iz Doliča.

Še enkrat, hvala vsem.
Žena Julijana z otroki

ANICA ŠTALEKER 1957—1983

V ponedeljek, 11. julija je umrla naša draga sodelavka Anica Štaleker. Skoraj sedem let smo v računovodstvu Lesne skupaj z Anico opravljale delo, ki je moralo biti zelo pogosto opravljeno v kratkih rokih. Delati je bilo potrebno tudi prek delovnika, v izmenah, v prostih dnevih. Slutile smo, da Aničino zdravje ni trdno, čeprav ni nikoli tožila. Velikokrat smo se spraševale, ali bo zmogla delo, ki pri strojih, čeprav pisarniških, ni vedno lahko. Š svojo pridnostjo in potrpežljivostjo je vedno znova dokazovala, da zmore. Kako je v resnici ob težki bolezni premagovala vsakodnevne delovne napore, je ostalo v njej. Z dela je bila odsotna le zadnjih 14 dni.

Anica je bila stara komaj 26 let in pred njo je bilo še vse življenje. Neizprosna bolezen je obrnila drugače. Od nje smo se poslovili pred domačo hišo in na šmarškem pokopališču.

Spominjali se je bomo kot skromne in pridne sodelavke in mladenke.

Sodelavke

ANČKI V SLOVO

Majnik je najlepši mesec v letu, ker vse cveti, a žal je Bernikova domačija in družina odeta v temnino in globoko žalost.

V nedeljo zjutraj 3. maja je v bolnišnici Slovenj Gradec, po dolgotrajni mučni bolezni za vedno zatisnila oči draga žena in ljubeča mama Ančka.

Pokojna Ančka se je rodila leta 1929 pri Hojniku v Danijelu. Svoja mladostna leta je preživljala v krogu svojih staršev, bratov in sestre.

Ker pa je bila to glasbeno nadarjena družina, je Ančka že v rani mladosti pričela vaditi harmoniko. Zvoki harmonike so prihajali iz gibov njenih rok in razveselili mlade in stare. Ni bilo lepega kmečkega običaja, kožuhovanja, kateremu Ančka ne bi dodala svoj delež. Tako so ji hitro minevali dnevi mladosti.

Leta 1949 se je poročila na Brnikovo kmetijo. Rodila je štiri sine in hčer. Bila je ponosna nanje ter jim je posvečala vso skrb in materinsko ljubezen.

Zahrbtna in dolgotrajna bolezen, ki jo je spremljala skoraj dvajset let, ji je jemala moč za delo na kmetiji.

Ugasnilo je življenje, utihnil je glas harmonike, zvrčenje ptic pa se bo spremenilo v otožne akorde.

Sosedje

VEZI MED NAŠIMI SRCI SO TRDNE

Kakor se vsako leto učenci in učitelji naše šole srečamo s prijatelji iz pobratene občine Gornji Milanovac, smo tudi letos sprejeli v goste učence OŠ Takovski partizanski bataljon. Ves teden smo se vročično pripravljali in bili vsi v pričakovanju. V petek smo se zbrali pred šolo s šopki rož, da jim pokažemo, da so resnično dobrodošli. Nekateri so se že poznali, drugi so dobili nove prijatelje.

Naslednji dan smo v šoli pripravili program, potem pa smo jih peljali na ogled novega obrata tovarne meril. V nedeljo smo se z avtobusom odpeljali v Kotlje, kjer smo obiskali rojstno hišo pisatelja Prežihovega Vrancana in si ogledali njegov spomenik.

Popoldan smo v šoli organizirali ples, kjer smo se dobro razživeali.

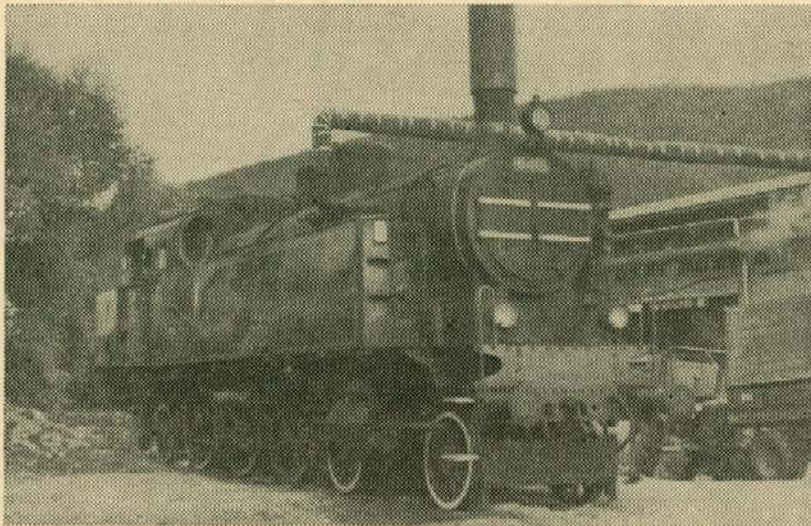
Naše srečanje se je počasi bližalo koncu. Mnoge je v srcu stiskalo ob misli na ločitev.

V ponedeljek zjutraj smo svoje goste spremili do avtobusa. Vsi smo se trudili, da bi izgledali kar najbolj veseli, čeprav je marsikoga sililo na jok. Toda kljub vsemu se je bilo treba ločiti. Še zadnjič smo dvignili roke v pozdrav in takrat so se na mnogih licih z dežnimi kapljami pomešale solze.

To so bile solze prijateljstva, bratstva; solze, ki so pričale, da je še ena generacija zgradila med našimi narodi trden most, ki ga še tako močno orožje ne podre.

Teja Čuješ
novinarski krožek OŠ Franja Vrunča
Slovenj Gradec

ZAČASNO NADOMESTILO

Tisti, ki ste se vozili v mesecu juliju in avgustu skozi Otiški vrh, ste gotovo videli ozek visok dimnik, iz katerega se je valil sajast dim in se spraševali, kaj naj bi to bilo.

To je bila lokomotiva, ki jo vidite na fotografiji. Pravijo, da je to pri nas edina lokomotiva, ki še ima obratovalno dovoljenje in si jo izposojajo tudi »filmarji« za snemanje filmov.

Ne vem, čigava je bila ideja, da se postavi ta lokomotiva na industrijski tir na CLS Otiški vrh, vendar bila je učinkovita. V času remonta tovarne ivernih plošč je dajala paro za obratovanje sušilnice v Otiškem vrhu in s tem rešila zastoj v proizvodnji.

I. Robnik

Fotografijo je za VIHARNIK odstopil upravnik koč na Loki Silvo Funtek

ZANIMIVOST IZ NASIH KRAJEV

Raduha privablja iz leta v leto več planincev, še posebej pa alpinistov. Kljub temu, da jim je gora dobro poznana, so v letu 1980 s presenečenjem odkrili, da skriva izredne lepote tudi v svoji notranjosti. Na Arti na Raduhi so odkrili jamo. Naslednji dve leti so tekle raziskave, pred kratkim pa so jamarji iz Prebolde pripravili prehod ca. 600 metrov v notranjost gore. Očividci pravijo, da je jama veliko lepša kot Postojnska jama in, da so kapniki pri vstopu v jamo iz posebnega apnenčastega mlečka, kar pri nas do sedaj še niso videli.

Prebolški jamarji vršijo nadaljnje raziskave.

Upajmo, da si bomo to zanimivost lahko ogledali čimprej.

Ida Robnik

DA SE SLIŠI RESNICA SE Z DRUGE PLATI

Res je, da stoji v bližini ceste, ki pelje skozi Vodriž, dvostanovanjska prikolica, ki predstavlja nekoliko obliko cirkuškega vagona. Dejansko pa je bila zgrajena ter se je premikajoča uporabljala pri raznih novih gradnjah v stanovanjske namene, saj sem jo prav tam od istega podjetja tudi kupil.

Ni mi pa nobeden povedal, da se na taki prikolici ne smejo okna odpirati, kadar gre mimo kak inteligentni izobraženec, za kakršnega se pisec sam izdaja v članku VIHARNIKA.

Mislil pa, da pisec članka Viharnika morda le ni tako slab, da bi se kar tako brez vsakega hujšakaškega povoda znesel na bolnega starejšega reveža, ki je bil po zaporih in taboriščih in doma pomagal reševati važne in težke zadeve ter tudi dal zadnji kos kruha partizanom.

Piscu, ki morda le ni tako slab, bi svetoval, da naj se zanima za mojo osebnost v kraju izven Slovenj Gradca, tam kjer sem dolga leta živel, pa bi zanesljivo vedel, v katerem grmu tiči zajec.

Žalostni prizadeti

REZULTATI TEKMOVANJA V MALEM NOGOMETU

V okviru športnih iger »LESNE« 83 je bil dne 25. 6. 1983 odigran nogometni turnir na stadionu v Dravogradu. Turnirja se je udeležilo 12 ekip.

Rezultati

1. TOZD TP Pameče
2. DSSS Slovenj Gradec
3. TOZD TP Prevalje
4. TOZD Žaga Otiški vrh
5. TOZD Transport in servisi Pameče
6. TOZD Gradnje Slovenj Gradec
7. TOZD Transport — MLADI Pameče
8. TOZD TIP Otiški vrh
9. TOK Slovenj Gradec
10. TOZD Blagovni promet, Slov. Gradec
11. TOZD Nova oprema Slovenj Gradec
12. TOZD Gozdarstvo Črna na Koroškem

Športni zdravo!

Športna sekcija
TOZD Blagovni promet
Silvo Založnik

Zmagovalci olimpijade v Črni so letos dosegli najboljši rezultat: trikrat 600 »špricerjev« na dan.

V izjavi za tisk so še dodali, da se ni bilo potrebno posebej truditi.

I. R.

PREDLOG DS DO

Predlagamo delavskemu svetu delovne organizacije, da določi spremembo skupnih osnov za delitev osebnih dohodkov tako, da bi dobili vsaj 10% plače v devizah ali »dinarjev deviznega porekla«.

Trgovina namreč to od nas ZAHTEVA.

J. Š.

Tekmovanje gozdnih delavcev - sekačev

Gozdni delavci so se tudi letos pomerili v hitrosti in spretnosti z motorno žago. Že tradicionalno tekmovanje med črnjanskimi gozdarji so letos popestrili gozdarji iz gozdnih gospodarstev Celje, Maribor in Nazarje.

Ivan Srebre iz TOZD gozdarstva Črna je bil drugi

Predsednik sindikata TOZD GOZDARSTVO ČRNA čestita ANDREJU OBRETANU za prvo mesto

7 najboljših

Najboljši so bili naši, Obretan Andrej, Srebre Ivan in Obretan Peter, ki so sestavljali ekipo Lesne Slovenj Gradec. Drugo mesto je zasedla ekipa gozdnega gospodarstva Nazarje, tretji so bili Celjani, četrtri pa Mariborčani.

Med prvimi najboljšimi v ekipah ni bilo bistvenih razlik v točkah — vsi so bili dobri, sicer pa je bilo srečanje prijateljsko in so se udeleženci tekmovanja poslovili s prijetnimi vtisi.

Rezultati prvih 10 tekmovalcev so bili naslednji:

doseženo mesto	— priimek in ime	— delovna organizacija	— točke
1.	OBRETAN Andrej,	LESNA Slovenj Gradec	615,5
2.	SREBRE Ivan,	LESNA Slovenj Gradec	613,0
3.	MLACNIK Ivo,	GG Nazarje	597,5
4.	OBRETAN Peter,	LESNA Slovenj Gradec	584,5
5.	SOLAR Ivan,	GG Nazarje	579,0
6.	ZAMERNIK Jože,	GG Nazarje	569,0
7.	MIKEK Ernest,	GG Celje	547,0
8.	STRMCNIK Zdravko,	LESNA Slovenj Gradec	546,5
9.	PECOVNIK Peter,	GG Nazarje	546,0
10.	KOS Jakob,	LESNA Slovenj Gradec	540,0

Prijateljsko srečanje je bilo v soboto, 20. avgusta na nogometnem igrišču v Črni na Koroškem. Tudi letos so sodelovali kmetje s prodajo kmečkih jedi, vendar so številni obiskovalci izpraznili njihove »štante« že v prvih dveh urah.

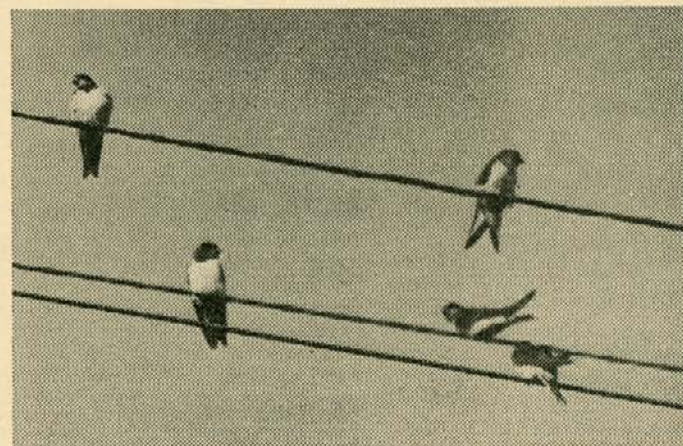
Prireditev so popestrili godbeniki rudarske godbe, čebelarji pa so sodelovali s srečelovom.

Udeleženci pravijo, da se na nogometnem igrišču še ni zbralo toliko ljudi kot letos.

I. R.

Gora tokrat drugače

Lastovke se zbirajo — jesen naznanjajo

Nastanek in razvoj žag v Dravski dolini

(ŽAGE NA SLOVENSKEM)

(Nadaljevanje iz 7. številke)

6.3 Stanje žag leta 1825

Zanesljivo smo lahko ugotovili številčno stanje žag za leto 1825. Vse žage, ki so bile do takrat zgrajene in so obratovala, so bile vrisane v katastrske karte M 1:2880 in vpisane v »Protokol stavbnih parcel« navadno s celo parcelno številko, redkeje z ulomkom. Pri poimenovanju teh stavbnih parcel v Protokolu pa geometri niso imeli enotnega kriterija. Prvi so te parcele imenovali

stavbni prostor (Bauarea), drugi kot deloviščno stavbo (Werkgebäude), tretji pa s pravim imenom žaga, vpisanim s starim prvotnim nemškim imenom »Sägemühle« pa tudi »Bretter Säge«. Ne glede na tako različno poimenovanje se je dalo vedno določiti katera stavbna parcela je v resnici žaga ali pa kako drugo gospodarsko poslopje. Skoraj vse žage so bile vrisane tik ob vodotoku kot podolgovati pravokotniki z vrisanim kolesom v vodotoku.

Velikost žagalnice se je sukala od 10 do 30 kvadratnih sežnjev oz. od 36 do 108 m². Mere žagalnice so bile od 2 × 5 sežnjev ali 3,8 × 9,5 m pa do 3,75 × 8 sežnjev ali 6,36 × 15,17 m. Izjemo ma so bile žagalnice tudi večje, ker so v njih začasno zlagali deske pod streho, preden so jih na prostem zložili v kašte, kjer so se deske in late sušile. Pri nekaterih žagalnicah pa je imel pod isto streho stanovanje in kuhinjo tudi žagar. V poznejših časih so za žagarja gradili ločene lesene ali zidane utice v neposredni bližini žage.

6.3.1 Seznam žag v 1. povirju potoka »Reke« leta 1825

Žag v povirju potoka Reke do 18. stoletja ni bilo zaslediti. Domnevamo, da so bile prve žage tam zgrajene v drugi polovici 18. stoletja. Leta 1825 so tam stale in obratovala le tri (3) žage in sicer:

Zap. št.	Domače ime	Priimek in ime lastnika žage	Stanuje v kraju	Žaga stoji v kat. obč.	Stavbna parcela kv. sež.
1	Prešovnik	Kremser Franc	Danijel	Danijel	76 — 20
2	Jenše	Pavlič Juri	Danijel	Danijel	57 — 29
3	Traunčkar	Traunčkar Miha	Dravče	Dravče	44 — 20

V katastralni občini Danijel sta obratovali dve, v k. o. Dravče pa ena žaga, skupaj tri; v k. o. Trbonje pa nobena, kakor tudi v delu k. o. Pameče, Šentjanž, ki gravitira na potok Reko.

6.3.2 Popis žag v 2. povirju potoka »Cerkvenice« iz leta 1825

Nekoliko vzhodnje od izliva potoka Cerkvenice v Dravo, je od leta 1225 stal Vuzeniški grad, čigar fevdna posest je segala na zahodu od Trbonj pa do potoka Velka na vzhodu ter od Drave pa do grebena Pohorja. Leta 1460 se med Vuzeniškimi fevdi poleg mlina omenja tudi žaga. Verjetno je ta žaga obratovala vsaj kako desetletje poprej in jo zaradi tega lahko prištevamo med najstarejše žage na Pohorju. Težko je verjeti, da je Vuzeniška graščina novo tehniko žaganja, ki je bilo na Koroškem že do leta 1355 razvito, v celoti prezrla in pustila, da je ta iznajdba najprej »od-

plavala« po Dravi mimo Vuzenice na obale potoka Velka še pred letom 1408 in se šele nato vrnila nazaj v Vuzeniški jarek!

V Vuzeniškem urbarju iz leta 1585 je zapisano, da so tam obratovala vsaj štiri (4) žage: Stoparjeva, Isakova, Kuplenova in Prohartova. Graščinska žaga ni omenjena, možno je, da jo je kupil Stopar. Za 180-letno obdobje na koncu srednjega in začetku novega veka razvoja žagarstva lahko ocenimo za skromno.

Tudi vnaprej se žage v Vuzeniškem jarku niso hitreje množile. Leta 1825 jih je stalo tamkaj komaj sedem (7). V 240 letih se je njihovo število povečalo le za tri (3), kar je več kot skromno. Temu zastojju graditve žag je deloma vplivala rudarsko-železarska industrija s plavžem v Šentprimozu ter oglarenje v okoliških gozdovih, deloma pa počasni napredek kmetijstva v tem območju.

Leta 1825 so v Vuzeniškem jarku obratovala naslednje žage:

Zap. št.	Domače ime	Priimek in ime lastnika žage	Stanuje v kraju	Žaga stoji v kat. obč.	Stavbna parcela kv. sež.
Potok Cerkvenica:					
1	Stopar	Stopar Terezija	Vuzenica	Vuzenica	74
1. pritok: Požarka:					
1	Bauh	Bauh Ivan	Šentjanž	Šentjanž	29/1
2	Crešnik	Crešnik Andrej	Šentjanž	Šentjanž	32/2
3	Kuplen k.	Hartman Tomaž	Šentjanž	Šentjanž	51/2
4	Tratnik	Tratnik Jurij	Šentjanž	Šentjanž	69/1
2. pritok: Plavznica:					
1	Plazonik	Vernik Marko	Šentprimož	Šentprimož	24
2	Rebernik	Rebernik Lorenci	Šentprimož	Šentprimož	109

V kat. obč. Vuzenice je obratovala le ena žaga, v k. o. Šentjanž štiri (4) in v k. o. Šentprimož dve (2), skupaj 7 žag.

6.3.3. Popis žag v 5. povirju Vuhreščica leta 1825

Zap. št.	Domače ime	Priimek in ime lastnika žage	Stanuje v kraju	Žaga stoji v kat. obč.	Stavbna parcela kv. sež.
1	Štorf	Urban Ignac	Vuhred	Vuhred	D 29 25
2	Pernat	Pahernik Elizabeta	Vuhred	Vuhred	L 16 25
3	Lah	Volnar Ivan	Vuhred	Vuhred	D 27 40
4	Rojak	Stopajnik Anton	Vuhred	Vuhred	L 21 20
5	Novak	Kajzer Mihael	Vuhred	Vuhred	D 20 20
6	Sp. Vetricih	Lapuh Matevž	Vuhred	Anton/P	L 83 15
7	Sp. Vetricih	Lapuh Matevž	Vuhred	Anton/P	L 81 20
8	Zeleznik	Zeleznik Martin	Anton/P	Anton/P	L 80 20
9	Zorčnik	Marolt Pavel	Orlica	Orlica	D 10 25
10	Teznojnik	Plansak Jožef	Orlica	Orlica	D 12 75
11	Cigajner	Holcman Filip	Orlica	Orlica	D 24 25
12	Krištan + Plužnikar	Krištan Mihael + Javšnik Juri	Anton/P	Anton/P	L 71 20
13	Kuternik	Kaniž Sebastijan	Anton/P	Anton/P	L 69 20
14	Brunčko	Plužnikar Jernej	Anton/P	Anton/P	L 70 20
15	Brek	Osirnik Ivan	Orlica	Orlica	D 26 10
16	Brek	Osirnik Ivan	Orlica	Orlica	D 28 10
17	Mori	Terpotek Blaž	Orlica	Orlica	D 46 50
18	Kuternik k.	Sojko Valentin	Anton/P	Anton/P	L 65 30
19	Graščinska	Dominium Marenberg	Marenberg	Orlica	D 49 15
20	Sterdin	Sterdin Matija	Hudi kot	Hudi kot	D 2 25
21	Pintar	Fašnik Anton	Anton/P	Anton/P	L 57 15
22	Robjenk	Sgerm Franc	Planina	Anton/P	L 56 15
23	Trpotek	Hartman Klemen	Hudi kot	Anton/P	L 51 25
24	Hudernik + Urh	Meršnik Simon + Bunder Ivan	Anton/P	Anton/P	L 50 20
25	Sterdin	Sterdin Matija	Hudi kot	Hudi kot	D 3 20
26	Jarn	Bunder Ivan	Hudi kot	Hudi kot	L 7 20
27	Kos	Grögl Juri	Hudi kot	Hudi kot	L 12 15
28	Jaušnk	Papotnik Koloman	Hudi kot	Hudi kot	L 13 25
29	Graščinska	Dominium Marenberg	Marenberg	Hudi kot	L 14 15
30	Kuhelnik	Kotnik Juri	Hudi kot	Hudi kot	L 16 20
31	Vinšek	Miglič Ignac	Orlica	Orlica	D 63 25
32	Res	Praprotnik Blaž	Hudi kot	Hudi kot	L 31 15
33	Trbos	Kunčnik Lenart	Hudi kot	Hudi kot	D 29 25
34	Gregorn	Jakob Valentin	Hudi kot	Hudi kot	L 27 20
35	Gregorn	Jakob Valentin	Hudi kot	Hudi kot	L 91 20
36	Cojzer	Podlesnik Ignac	Hudi kot	Hudi kot	D 83 15
37	Dojer	Pečirnik Juri	Hudi kot	Hudi kot	L 80 30
38	Bukunik	Hribernik Matija	Hudi kot	Hudi kot	L 79 30
39	Kral	Zagoričnik Anton	Hudi kot	Hudi kot	L 74 20
1. pritok: Samčev potok					
1	Dornik	Miglič Urban	Ribnica	Hudi kot	D 77 15
2	Pečirnik	Pečovnik Jožef	Hudi kot	Hudi kot	L 71 25
3	Gratej	Dojer Jožef	Hudi kot	Hudi kot	D 69 20
4	Kotnik	Terbos Franc	Hudi kot	Hudi kot	D 68 25
5	Kopnik	Bonazza Anton	Mislinje	Hudi kot	L 62 20
2. pritok: Antonski potok					
1	Zapečnik	Sterdin Franc	Planina	Anton/P	D 45 15
2	Čavk	Kunčnik Tomaž	Planina	Anton/P	L 43 10
3	Vidman	Mravljak Tomaž	Planina	Anton/P	D 3 15
4	Osrednik	Juriker Urban	Planina	Anton/P	L 9 15
Pritok Antonskega potoka: Robnikov potok					
1	Garnež	Garnež Lenart	Hudi kot	Hudi kot	L 8 30
2	Robnik	Robnik Lenart	Hudi kot	Hudi kot	D 39 20
3	Urh	Bunder Juri	Hudi kot	Hudi kot	L 52 15

V povirju Vuhreščice s pritoki je leta 1825 obratovalo 51 žag in to ob Vuhreščici 39, ob Samčevem pritoku 5, ob Antonskem pritoku 4 in ob Robnikovem pritoku 3.

V k. o. Vuhred je stalo 5 žag ob Vuhreščici,

v k. o. Anton na Pohorju 15 žag ob Vuhreščici in Antonskem potoku,

v k. o. Orlici 8 žag ob Vuhreščici

v k. o. Hudi kot 23 žag ob Vuhreščici, Samčevem in Robnikovem potoku.

Skupno število žag leta 1825 ob Vuhreščici je kar občudovanja vredno. Od skromnega števila desetih (10) žag leta 1585 se je število žag v 240 letih povzpelo na 51. Povečanje je znašalo kar 41 oz. 410 %.

Razlogov za tako velik dvig števila žag ob Vuhreščici je več. Prvo vzpodbudo pa je iskati z začetkom delovanja prvih glažut — steklarn — v Hudem kotu pri Smolniku nad Ribnico leta 1749 in njeno premestitvijo na Plazonikovo pod Volbankom ob Vuhreščico leta 1765. Tam je glažuta obratovala le 14 let do leta 1779, ko so jo zaradi nerentabilnosti opustili. V tamkajšnje gozdove je prišlo več gozdnih delavcev za sečnjo in spravilo bukovih drv za steklarske peči, začelo se je intenzivno oglarenje in izdelava pepelike, povečalo se je število voznikov, kar je prineslo dodaten zaslužek okolnim ljudem. Ko so glažute opustili, so se steklarji večinoma preselili na nove glažute, deloma pa so prešli med rudarje barona Žige Zoisa in njegovega naslednika Bonazza.

(Nadaljevanje prihodnjič)

XXVIII.

KOROŠKI TURISTIČNI TEDEN

Od 13. do 21. avgusta je Črna na Koroškem gostila številne obiskovalce, ki so si lahko vsak dan ogledali več prireditev. Tudi za razvedrilo je bilo poskrbljeno, ni pa manjkalo jedilne in pijače, ki jo je lahko obiskovalec kupil pri kmečkih in gostilniških stojnicah.

V soboto 13. avgusta je bil krajevni praznik. Že v jutranjih urah so odšli borci in krajanje Črne po poteh Koroškega bataljona v Jedlovčko planino pod Polovec, kjer je bilo odkritje spominskega obeležja padlim aktivistom okrajnega odbora OF Prevalje.

Popoldne je bil organiziran tretji maraton za pokal kralja Matjaža, zvečer pa so na letnem odru za zavodom v Črni zapeli kolovrati.

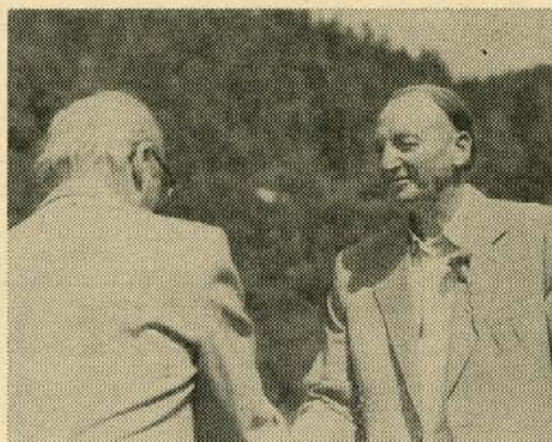
V soboto, na gozdarski dan, je bil vrvež na igrišču v Črni

Start III. maratona za pokal kralja Matjaža na 3 in 7 km

Otvoritev 28. koroškega turističnega tedna je bila v nedeljo, 14. avgusta z osrednjo prireditvijo, kmečko paradom. Pokrovitelj te prireditve je bila koroška kmetijska zadruga — Trata Prevalje.

Andreju Sertelu je podelil zlato plaketo turistične zveze Slovenije predsednik Leopold Kresc

Za dolgoletno sodelovanje in delo pri organizaciji tradicionalnega koroškega tedna je turistična zveza Slovenije odlikovala zaslužne delavce. Med drugimi je zlato plaketo turistične zveze Slovenije prejel tudi naš sodelavec Andrej Sertel, dipl. ing. gozd.

Za delo na področju kulture, predvsem pa za delo na področju obveščanja v Lesni Slovenj Gradec pa je predsedstvo SFRJ odlikovalo Andreja Sertela z redom dela s srebrnim vencem.

IZREDNA IGRA REPREZENTANCE LESNE

Na 28. Koroškem turističnem tednu v Črni na Koroškem je na šahovskem turnirju dne 20. 8. 1983 sodelovala tudi reprezentanca Lesne v sestavi:

Koletnik Jože, Čahuk Vlado, Štimnikar Janko in Špalir Branko.

Reprezentanca je zaigrala izredno dobro in se uvrstila med osemnajstimi ekipami na odlično četrto mesto. Pred njimi so bili le trije šahovski klubi: Maribor, Celje in Slovenj Gradec.

V sestavu klubskih reprezentanc so sodelovali tudi mojsterski kandidati ter prvo in drugo kategorijski. Konkurenca je bila torej močna.

Čestitamo!

J. Šumečnik